РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
„СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба висилати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
"LIBERTY"
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза — "SVOBODA" — Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXVI. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., вівторок, 14-го мая 1918. Ч. 57. VOL. XXVI. JERSEY CITY, N. J., Tuesday, May 14, 1918. No. 57.

ГЕТЬМАН СКОРОПАДСЬКИЙ ЗАПОВІДАЄ ЗЕМЕЛЬНІ РЕФОРМИ.

Поступоване німецьких військових властий на Україні викликало розярене серед населеня.

В Києві розпочали ся мирові переговори між Україною і Росією.

Німці жадають розоруженя російських військ і грозять занятем Москви і Петрограду.

ВІСТИ З УКРАЇНИ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on May 13, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

СКОРОПАДСЬКИЙ ЗАПОВІДАЄ ЗЕМЕЛЬНІ РЕФОРМИ.

Україна мусить позістати свобідною і независимою державою.

ГАГА, 12. мая. — Німецька часопись „Берлінер Тагеблят" оголосила інтервю свого віденського кореспондента з ген. Скоропадським, гетьманом України, в Києві. До Києва прибув кореспондент літаком.

У розмові з кореспондентом гетьман Скоропадський заявив:

„Здаєть ся, що велика часть німецького загалу вважає мене реакціонером і рішучим прихильником московської федеративної партії. Я можу однак заявити, що домаганя в моїй програмі є навіть більше демократичні ніж домаганя Шайдемана або Давіда (німецькі соціялісти). Не хочу вірити, щоби сі панове мали намір перевести так далекосяглі земельні реформи, як се я маю у своїм пляні.

„Однак не є моїм бажанем, щоби приватна земельна власність була знесена, як се розпорядило було попереднє правительство. Після моєї гадки реформа мусить бути переведена спокійно і в порядку. Мій край не сьміє бути підставою для випробуваня соціялістичних теорій.

„Донесеня, неначе би я хотів утворити з України складову частину давної російської держави, є також неправдиві. Моїм бажанем є, щоби Україна була свобідна, самостійна і независима.

„Гроші, які наскладали були собі селяни, приходять тепер в оборот, скоро вони побачили, що буде можливість набути землю з колишних царських і державних посілостий, які будуть розпарцельовані, і з посілостий великих дідичів.

„Я знаю, що будуть трудности, але я числю на співділане всіх елементів, які бажають ладу".

УКРАЇНСЬКИЙ УРЯДОВИЙ ЗВІТ ПРО ПОДІЇ З 26. ЦЬВІТНЯ.

Чотирох членів українського кабінету арештовано.

ВАШІНҐТОН, 11. мая. — **Спосіб, в який німецькі офіцири і жовніри обходили ся з членами українського кабінету і Ради, представив в німецькім парляменті провідник соціялістів, Ф. Шайдеман, на засіданю головної комісії.**

Хоч Німеччина і Україна стоять на мировій стопі, Раду розігнано оружною силою і арештовано членів кабінету і Ради.

Трактоване українського правительства німецькими властями викликало розярене серед українського народу і, як се доносить німецький урядовий звіт, „прийшло до заворушень та краєви грозить анархія". Німецький посол в Києві приобіцяв уділити Берлінови інформацій, але правдоподібно цісарське правительство не зробило нічого, щоби забезпечити невтральні права.

Точні інформації про останні події на Україні надійшли в телеґрафічній дорозі до департаменту загр. справ. Телеґрама доносить, що соціялістична часопись „Форвертс" в числі з дня 7. мая подає заяву посла Еберта на засіданю головної комісії, що **„звіти, оголошені правительством про дебату над українською справою, є зовсім невірні"**, та що ті звіти впроваджують німецький загал в блуд, тимбільше, що цензура заборонила подавати якінебудь вісти про акцію проти Ради. Посім головна комісія ухвалила знести тайність дебати і посол Шайдеман відчитав слідуючий урядовий звіт українського правительства, датований дня 26. цьвітня:

„Вчера (то є 25. цьвітня) о год. 4-тій пополудни люди в мундурах німецьких офіцирів і жовнірів окружили будинок, в якім Українська Центральна Рада відбувала свої засіданя, і почали перешукувати членів Української Центральної Ради, як також членів правительства, які брали участь в нарадах Ради, і деяких з них арештували. Присутним приказано піднести руки до гори. Поступоване було негідне і брутальне. Протест президента Української Центральної Ради, проф. Грушевського, проти арештованя членів парляменту в парляментарнім будинку, злегковажено. А що більше, ужито фізичної сили проти проф. Грушевського, коли роблено у нього ревізію. Всі письма і документи Української Центральної Ради забрано від проф. Грушевського. Ревізія тривала 3½ години.

„Не предкладаючи жадного наказу щодо арештованя, увязнено слідуючих міністрів: міністра внутр. справ **Ткаченка**, міністра загр. справ **Любінського**, міністра війни **Жуковського** і директора політичного-адміністраційного департаменту **Каєвського.**

„Німецького посла, барона Мума, поінформовано про те, що зайшло, і запитано, чи він знає що про сю справу. Від посла Мума, яко представника приязної держави на Україні, зажадано повідомити про се німецьке правительство. Українське правительство внесло на руки німецького посла рішучий протест проти такого поведеня, в якім заявило, що того рода вмішуване може потягнути за собою поважні наслідки. Німецький посол приобіцяв повідомити своє правительство про події, причім заявив, що події, які зайшли в Українській Центральній Раді, є йому незвісні. О год. 8.30 вечером німецький генеральний консуль повідомив президента українського кабінету, що звіт українського правительства зістав пересланий до Берліна. Инші члени Ради і правительства внесли подібні протести проти вмішуваня у внутрішні справи републики, проти нарушеня конституції, міжнародного права і звичаю народів. Звіт обіг наче блискавка цілу Україну. З многих місцевостий доносять про заворушеня так, що державі грозить анархія".

Посол Шайдеман закінчив свою бесіду, взиваючи німецьке правительство, щоби воно перестало грати ролю ляльки. Коли правительство не годить ся з останними подіями на сході, сказав він, то воно повинно отверто зробити відповідальними тих, котрі завинили.

ПОСТУПОВАНЕ НІМЦІВ ВИКЛИКАЛО СЕРЕД УКРАЇНЦІВ РОЗЯРЕНЕ.

Німці посилають нові війска на Україну.

ЛОНДОН, 11. мая. — **Положенє на Україні стало для Німців так небезпечне, що вважали за відповідне вислати нові війска на Україну,** як се доносить телеґрама з Амстердаму. **Баварська кіннота з Фляндрії є в дорозі на Україну.**

Вісти з Ліеж (Бельгія) доносять, що Українці підняли боротьбу. Відділи баварської кінноти прибули вже до міста.

Ненависть Українців проти Німців зростає.

Українські часописи, які надійшли до Стокгольму, містять в собі артикули, котрі вказують, **що німецькі методи на Україні викликують опозицію і розярене в цілім краю. Нині годі відкрити, щоби котрась українська партія була прихильна Німеччині.**

Навіть нове правительство, яке складаєть ся головно з великих дідичів, числить між своїми членами кількох визначних Великоросів, які є звісні зі своєї опозиції проти німецької політики, і треба припускати, що вони приняли уряди виключно з матеріяльних причин.

Розоружене „синьої" сторожі.

Одна з часописий доносить **про розоружуване війск так званої „української синьої сторожі", серед яких проявляв ся сильний протинімецький настрій.**

Український міністер війни заявив був на другий день, що розоружене частини тих війск відбуло ся в порозуміню з українським правительством, але воно було приневолене внести протест проти брутальної методи, якої уживали при арештованю членів Ради.

Инша знова часопись доносить, що Німці розужили першу дивізію української армії, яка стояла залогою в Ковли, (на Волини) з причини протинімецького настрою серед українських жовнірів.

Ся справа є особливо цікава тим, що перша дивізія складала ся переважно з бувших полонених, серед яких ведено в таборах сильну німецьку і австрійську пропаґанду, а яких після заключеня мира з Україною увільнено в надії, що вони повернуть на Україну і будуть творити підставу нової української армії, яка співділала би з війсками центральних держав.

Ревізія в помешканю Грушевського.

МОСКВА, 8. мая. (Телеґрама спізнена). — **Німці переводять дальше арештоване Українців.**

В Києві заведено строгу цензуру. Помимо того дійшли тут вісти, **що переведено ревізію в помешканю президента Української Центральної Ради, проф. Грушевського. Німцям не вдало ся його увязнити, бо Грушевський вже передше опустив місто.**

Німці мали намір увязнити також комісара Саліковського, але він утік.

Член Ради і бувший міністер війни, Петлюра; був арештований, але його опісля випущено на волю на підставі протестів, які внесли многі місцеві орґанізації.

БОЛЬШЕВИЦЬКИЙ КОРЕСПОНДЕНТ ДОНОСИТЬ, ЩО УКРАЇНСЬКИЙ КАБІНЕТ СКЛАДАЄТЬ СЯ З КАДЕТІВ І ПРАВИХ.

Ґенерал Ґренер заявив, що Німеччина не думає заводити на Україні монархічного устрою.

Після кореспонденції Артура Ренсома.

МОСКВА, 9. мая. — **Німецький ґенерал Ґренер, відповідаючи представникам ріжних соціялістичних партій на Україні, які внесли були протест, заявив, що не може бути мови про привернене Української Центральної Ради до власти. Німецькі власти признали гетьмана Скоропадського і він позістане. Дальше заявив ґен. Ґренер, що помиляєть ся сей, хто добачує в тім привернене монархічного принципу.**

Арештовано богато осіб, які стояли в зносинах з Українською Центральною Радою.

Кореспондент одної київської часописи доносить, що бувший великий князь Димитрій Павлович брав чинну участь в останній протиреволюції та що цариця-вдова, Марія Федоровна, прибула до Києва. (Обоє вони перебували до недавна в Ялті на Кримі). Скоропадський був одним з її пажів. Мимоходом треба тут згадати, що ще в 1911 році теперішний гетьман України, Скоропадський, заявляв публично, що стремліня Українців до відокремленя від Росії були овочом австрійської інтриґи. Від сього часу він і инші праві політики признавали, що вони волять Німеччину ніж революцію.

Одна вечірна часопись друкує зміст розмови з Николаєм Ґучковом, бувшим президентом міста Москви, з якого показуєть ся, що Ґучков є дуже добре обзнакомлений з плянами українських реакціонерів. Він сказав:

„Після моїх інформацій Скоропадський, заки розпічне переговори з Росією, візве її представників, щоби змінили теперішнє правительство, маючи притім правдоподібно на гадці не лише зміну щодо осіб, але й загального напряму політики правительства".

Коли би так стало ся, то се буде ще один доказ більше, що інтерес аліянтів лучить ся спільно з інтересом савєтського правительства (большевиків).

Урядовий большевицький орґан „Ізвєстія" доносить:

„Кождий новий акт німецького правительства супроти Росії поглиблює пропасть між Німеччиною і її східними сусідами. Німецька мілітарна партія готовить собі непримиримих ворогів на сході і не зискує собі приятелів на заході".

Після моєї гадки се є правдою і Німеччина стрічає щораз то більші трудности на Україні. На примір буржуазійна Українська Центральна Рада зобовязала ся була на підставі заключеного договору доставити центральним державам перед днем 1. мая 30 міліонів пудів збіжа. З причини пасивного, а декуди й активного опору зі сторони селян центральні держави одержали заледви 3 міліони пудів. Иншими словами, німецький нарід за зраду, якої допустив ся супроти російської революції, одержав меньше ніж по одному фунтови муки на кожду особу.

Власть в руках кадетів і правих.

Пізнійші лісти членів кабінету міністрів автократичного гетьмана ріжнять ся від лісти, яка була подана у вівторок, але загальна характеристика всіх ліст є одна і тасама. Се є кабінет, зложений з кадетів і членів крайних політичних правих партій (консерватистів). Він зобовязав ся вести німецьку політику.

Німеччина признає у своїй заяві, що Українська Центральна Рада не мала підстави до попертя зі сторони народа і не мала власти від часу, коли вона не була всилі увільнити директора „Українського Банку", Доброго, якого арештувала протинімецька орґанізація. Німці обіцяли дати Скоропадському всяку можливу поміч проти револьт, яких вони правдоподібно надіють ся.

Протест міської Ради в Києві.

Одна соціялістична часопись, яка вийшла нецензурована і яку безпроволочно закрито, помістила опис засіданя **міської ради в Києві, яка ухвалила резолюцію, що проголошене Скоропадського гетьманом не є виразом волі народа, але є зломанем основних принципів демократії.**

Одиноким голосом в користь вибору Скоропадського гетьманом була резолюція, принята на зборах хліборобів, які скликав був реакційний селянин Коваленко, а на яких було заступлене лише богате селянство.

Кадет Василенко, який утворив остаточний кабінет, стараєть ся переконати, що Скоропадський є за переведенем реформ і за утворенем правительства о лівім (поступовім) напрямі. Се виглядає однак сьмішним, бо він сам додає, що реформи будуть переведені згідно з маніфестом гетьмана, на підставі якого, як доносить телеґрама, землі мають бути назад звернені дідичам. Рівночасно приґотовляєть ся заява ґетьмана, яка покаже, що автократичне брехане гетьмана є гірше, ніж його демократичне укушене, та що він вповні вдоволяєть ся становищем свого рода президента до часу, доки не зберєть ся парлямент.

Границі України замкнені.

ЛОНДОН, 12. мая. — Бездротні телеґрами російського правительства до Берліна відкривають методи, яких уживають Німці в Росії.

В одній скарзі говорить ся про телеґраму, яку одержала українська кольонія в Петрограді з України, а в якій доносять, **що Німці замкнули границі України.**

Перевожене Українців, а передівсім хорих і дітий, з Росії на Україну відбувало ся серед страшних обставин. Можна було перевозити догідно рікою Дніпром, говорить ся в телеґрамі, але сю дорогу Німці замкнули.

Гр. Мірбах, німецький амбасадор в Росії, до якого Українці звернули ся були з просьбою о поміч, заявив, що в тій справі не може нич зарадити. Російське правительство віднесло ся до німецького міністерства загр. справ з просьбою, щоби воно вплинуло на правительство німецьке, **бо нужда серед українських збігців є велика.**

НІМЕЦЬКІ ПОСЛИ ОСТРО КРИТИКУЮТЬ ПРАВИТЕЛЬСТВО ЗА ЙОГО ПОЛІТИКУ НА УКРАЇНІ.

ЛОНДОН, 10. мая. — **Політика німецького правительства на сході, а зокрема на Україні, була знова предметом острої критики на засіданю головної комісії в німецькім парляменті,** як се доносить телеґрама з Амстердаму до „Сентрал Нюс".

Соціяліст **Ґустав Носке,** жадав близших інформацій щодо подій на Україні і **протестував проти вмішуваня німецького правительства у домашні справи сеї держави.** Він заявив, що не дасть ся ніяк закрити, що з причини сього прийшло до непорозуміня між Німеччиною і Австрією

Провідник центра, **Матіяс Ерцберґер,** протестував проти німецької военної диктатури на Україні. Він заявив, що центр (католицька партія) не бере на себе відповідальности за теперішну політику, яку там веде правительство. Ерцберґер говорив:

„Нині маємо на Україні військову диктатуру під гетьманом Скоропадським, який не є всилі найти собі помочи у міністрів України".

Дальше представив він, в який спосіб повалено Українську Цетральну Раду при помочи німецького офіцира, котрий війшов на засідане Ради і в імени німецького правительства кричав „руки в гору".

Независимий соціяліст, **Гуго Газе,** запитував про причину, задля котрої Москалів ще й доси трактуєть ся як ворожих чужинців.

Посол Носке у своїй бесіді, в якій говорив про справи українські, зажадав також вияснeня, длячого німецькі війска заняли Крим і длячого правительство заводить насильний режім в Естонії і Лівонії. Він критикував дальше військову диктатуру в Польщі і плян змущеня Фінляндії, щоби вона приймила німецького князя на свого короля. Тут ведеть ся, заявив він, торг між Баварією, Саксонією і Прусами щодо розділу княжих корон.

МИРОВІ ПЕРЕГОВОРИ МІЖ УКРАЇНОЮ І РОСІЄЮ РОЗПОЧАЛИ СЯ.

ЛОНДОН, 10. мая. — **Російська урядова телеграма доносить, ЩО МИРОВІ ПЕРЕГОВОРИ МІЖ УКРАЇНОЮ І РОСІЄЮ РОЗПОЧАЛИ СЯ.**

В телеґрамі сказано дальше, що ворожі кроки на боевім фронті Брянск—Курск—Вороніж здержано, та що установлено пограничну лінію.

Сподівають ся, що російські делеґати вже в короткім часі зустрінуть німецько-українську делеґацію і підпишуть мировий договір. Тимчасом Москалі установили на всіх фронтах оборонні сторожі, яких задачею буде не впускати на російську територію жадних зоруженних відділів.

Зміна українських мирових делеґатів на жадане Німеччини.

МОСКВА, 7. мая. — Німеччина повідомила большевицького міністра заграничних справ, Чічеріна, **що з причини зміни українського правительства мирова делеґація, яка мала вести мирові переговори з Росією в Курску, мусить бути тепер зовсім змінена.**

В телеґрамі сказано, що з причини загального політичного положеня бажанем Німеччини є, **щоби мирові переговори між Росією і Україною відбували ся в Києві,** куди просить ся Росію вислати своїх делеґатів.

Від 4. мая триває розем.

ЛОНДОН, 8. мая. — Російська урядова телеграма доносить, що на курськім фронті заключено розем між військами російськими і німецько-українськими.

На підставі розему, який заключено дня 4. мая, установлено на 10 миль широку невтральну зону.

(Продовжене на стороні 2-гій).

"SVOBODA" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893

JOSEPH STETKEWICZ, Chief editor.
NICHOLAS D. WELYCHKO, Assistant editor.
ANDREW SAWKA, Business manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION: United States:		ПЕРЕДПЛАТА: в Злучених Державах:	
1 year	$3.00	на рік	$3.00
6 months	$1.75	на пів року	$1.75
3 months	$1.00	на 3 місяці	$1.00
to Jersey City and to foreign countries:		В місті Jersey City і за границю:	
1 year	$3.50	на рік	$3.50
6 months	$2.00	на пів року	$2.00
3 months	$1.25	на 3 місяці	$1.25
Single copy 3 cents.		Поодиноке число 3 центи.	

За кожду зміну адреси платить ся 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Число телефону 498 Montgomery.

Всі моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".
При висилаю замовлення належить долучити моні-ордер або чек.

За всі оголошення поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає.

Політика Німеччини на Сході.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on May 13, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

Німеччина тепер є паном ситуації на сході. Розбивши Росію, господарить у всіх краях, що давнійше творили велику російську державу, після своїх плянів та інтересів.

Заключивши мировий договір з Україною, Московщиною і Румунією, Німеччина почула ся в більшій силі на сході і тепер зачинає вже свою роботу.

З сусідних країв Німеччина хоче утворити на-пів зависимі від себе держави. До таких вона зачисляє передівсім Польщу, Литву і Курляндію, котрі хоче зі собою звязати економічними і військовими узлами.

Иншим державам, як Україні, Фінляндії, Білорусі, Кавказови — Німеччина хоче оставити більшу свободу, але готовить ся також на них наложити свої сїти економічної неволї.

Нема сумніву, що пляни німецької економічної неволї сягають ще дальше на схід. Не минають вони і Росії і Сибіри, а вкінци і цілої Азії.

*

Всї ті пляни економічного панованя Німеччини на сході — над східною Европою і над Азією — побудовані на рахунках про німецьку побіду.

Німецька військова партія, яка рівночасно веде цілу політику економічну, видно рахує свою побіду на сході за певну річ і приготовляє ся до господареня на сході не лише тепер, але й на будуче.

Німецький економіст др. Павло Рорбах пише, що Росії вже нема; що такої назви як Росія вже нема навіть рації уживати; що сильною економічно у східній Европі буде тільки Україна, а Московщина буде бідною державою.

Такої політики видно тримає ся і ціла німецька військова партія. Вона хотіла би, аби Україна була сильною, але для неї, для її користий, а Московщина аби була слаба, щоби не була небезпечною для неї.

Спеціяльний кореспондент нюйорського „Таймса" з американського фронту у Франції пише навіть про надії Німеччини, що ще перед кінцем війни українські війська будуть битись разом з німецькими проти алиянтів.

З того видно, що Німеччина хоче силою зробити з України свого приятеля і союзника. Для навязаня тіснійших зносин нібито Україна мала би ще підчас війни стати Німеччині до помочи, а по війні „видвигнути рівновагу" на сході, себто, аби Московщина військово та економічно не зросла так сильно, аби могла загрозити Німеччині.

*

Що вона покищо вже поневолила Польщу, Литву і Курляндію, се звісне.

Однак з Україною справа була тяжша. Політичні керманичі української народної републики знали добре пляни Німеччини, зглядно її військової партії, і длятого не хотіли звязувати ся з Німеччиною, але йти своїм самостійним дорогою, аби Україна служила собі, а не інтересам прусацтва. Знала се також і Німеччина і тому хотіла забезпечитись на Україні. Сей переворот, який Німеччина зробила на Україні, поваливши українську народну републику, а заводячи гетьманську републику, стремів власне до того забезпеченя. Тепер вона сподієть ся стати господарем на Україні при помочи правительства, яке стояло би під її командою; заводити там свої порядки і поволи тягнути Україну в союз з Німеччиною, в такий союз, аби вона з неї мала не лише економічну користь, але евентуально навіть і військову.

Московщину Німеччина рада би взяти також під свою контролю. Ослабивши її економічно, вона хотілаб забезпечитись, що Московщина яко бідна і слаба держава, не буде для неї небезпечною на случай війни. Крім того через Московщину Німеччина хотіла би запанувати і на Сибірі і вже тепер хоче дати Московщині позичку 100 мілїонів марок із „забезпеченєм" на сибірській зелїзниці. Аби держати Московщину і Сибір у своїй зависимости, Німеччина все найде собі там прихильні партії, які буде підпирати і якими буде страшити ті партії, що хотілиб виступити вороже проти неї.

*

Всї ті німецькі пляни не є певні, не мають „забезпеченя", бо нині вона може бути сильною в краях, що поставли на місце давної Росії, а натомісць може стратити силу в инших краях. Найбільша небезпека для Німеччини є в теперішній Австро-Угорщині, якій грозить розпад. Длятого Німеччина і там хоче „забезпечитись"; хоче звязати її зі собою економічно і зробити її „постійним" союзником на будуче. Тепер без сумніву над сею справою богато дебатують. Були вісти, що Угорщина має дістати Боснію, Герцеговину і Дальматію і уступки у військових справах за те, що згодить ся, аби Польща належала до Австрії. Се може довести навіть до повного роздїлу Австро-Угорщини на дві окремі держави, які могли би окремо з Німеччиною увійти в економічну звязь.

Однак, як сказано, всї ті пляни німецької воєнної партії є побудовані покищо на надії на повну побіду. Але як ся побіда непевна, так і ті рахунки непевні, а коли остаточно Німеччина не виграє війни, то ті народи, які вона хоче поневолити, дістануть більшу свободу.

Однак і на побіду німецька військова партія богато числити не може. Ся партія, разом зі своїм мілітаризмом, мусить впасти, а як скінчить ся її ярмо в самій Німеччині, то скінчить ся також і в других краях, які вона хоче поневолити.

Віддаймо чужинцям справедливість.

В „Канадієн Курієр-і" з 13. цьвітня поміщена статя п. з. „Віддаймо чужинцям справедливість", якої автором є Чарлс Смокс і яку задля її інтересного змісту подаємо понизше.

Розевелт при якійсь нагоді скаржив ся, що Злучені Держави є місцем, яке заповняють ся ріжнородними народами. А здаєть ся, що є стремлїнє подібне пятно причепити й Канаді. „Чужинецьке лихо" є одним з принятих і невідступних товаришів канадійських публіцистів; є темою, що завсіди викликає патріотичне негодоване. І те, що чужинецький імігрант заповоли асиміляєть ся, і те, що його особа инша ніж ми і його низшість (?) супроти нас, все те тримає нас в настрою вічного невдоволеня.

Та я удаю, що ми бачимо імігранта зовсім не з того боку, що повинні. Я скажу, що замісць говорити, щоби імігрант є для нас смертельним тягаром, ми повинні найперше сказати, що ми винні для него, а дальше згадати і се, що ми повинні від него вчити ся. Я власне переглядав урядовий звіт з Отави, п. з. „Спеціяльний звіт про насєлене Канади чужинецкого уродженя" і се власне там є досить матеріялу, який спричинив в Ковстови слабість, яку називаємо „випоть".

Та ми бачимо, що лихо від чужинців занадто переборщене. З цілого населеня Канади після послідного спису ледви 10.4% (понад 10 процент) належало до чужинецьких уроженців. Що-ж до тих, які мали право голосу, так тут людий чужинецкого походженя бачимо ледви 6.6 процент, а меньше ніж 3 процент було ворожого походженя.

Під чужинецьким уроженцем розуміють в Канаді того, що родив ся поза британійською державою. Американське поняте в сім місци инше, бо там хто родив ся поза стейтами, той чужинець. Вони не потребують уважати Англійців, Шкотів, Ірляндців, Манксів, Австралійців і Гіндусів американськими горожанами, ані шукати способів трактувати ті народи справедливо і симпатично і притім задержати в їх очах свою вишість.

Чпляти цам латки комунебудь, се одна з головних утіх англо-саксонських умів. А що вже до чужинців, то їм причеплено ще й дуже яскраву латку. Та навіть найбільший ворог не заперечить цїлїй сеї яскравости, хоч би вона була й змішана з брудом. З другої однакож сторони чужинець не хоче асиміловати ся. І се є причиною наших головних упереджень, а се тимбільше, що він мешкає побіч нас. Бачить ся, що чужинець (се цитую за згаданою книжкою) показує цілковиту байдужність для наших високих ідеалів, якими хочемо сотворити велику Канаду. Замісць потонути в Канаді, вони основують малі Польщі, малі Галичини, малі Росії.

В тім може бути дещо слушне. Але варта також застановити ся над нашою машиною до асиміляції. Чи справді можна звати її машиною? Вже 16сьте сміють ся з демократії, що вона оцїнює кожду голову як нею на ковбаси. Може ви не згодите ся з Ібзеном, однакож се таки можна сказати про Канаду.

Чогож ми хочемо від чужинця? Коли такої роботи — ми її маємо. Коли простої ручної роботи, якої самі не любимо, він її зробить. Адже чужинець дає найбільше звірячої сили і незвичайної витривалости, що будує надмарні доми і зелізницї. Цивілізація сього континенту спочиває на підвалині з крови і поту чужинців. Я ніколи не міг зрозуміти, чому ми обожаємо льояліста Злученої Державы, який копає бараболї, а погарджуємо Італійцем, який копає рови. Один же як і другий працює для добра народу.

Чужинець вчить ся добре по англійськи. Він повинен — ви скажете. Добре: однакож ніхто не бачить, щоби Канадійці (себто Англійці — пр. перекл.) вчили ся мов середної або східної Европи, навіть тої, що жиють серед людий з тих країв. Велике число уроженців Канади (себто всі Англійці — перекл.) не вміє навіть другої урядової мови (французької). При сім треба сказати, що тяжко булоб чужинецькому імігрантови, коли, прибувши до Канади, не мав би чужинецьких громад, якіб не помогли відперти насильства хижацького і простацького англьо-саксонізму.

Коли говорить ся, що чужинець має погані привички, то треба памятати, що ми показуємо супроти него свої найгірші прикмети. Він нас наслідує і показує нам нас в собі. Перші слова, що він по нашому вчить ся, се погані слова. Очевидно в сім є дрібка гумору, коли Італієць клене ломаною англійщиною, або Хінчик упеть ся поганою горівкою білого чоловіка; однакож тут же криєть ся і щось сумне, бо сї люди, несьвідомі своєї роботи, показують власне гріхи нашого (англійського) загалу. Чи хто знає, що в душі чужиця є незглубима погорда до Англьо-саксонця, котрий ставляє примір, який чужинець мусить примір, щоби мати місце серед Англьо-саксів?

Чиж наша машина до асиміляції не є машиною до ковбас? Чиж ми не стараємо ся накинути машинового націоналізму ріжним народам, не думаючи, що вони в усяким разі не гірші від нас? Чи ми не стараємо ся вигнати націоналізму з чужинців цілком? Нагадаймо лише деякі знамениті прикмети чужинецького імігранта: второпність, Голяндця; витривалість Москаля; рільничі спосібности Скандинавця; артистичну спосібність Сирійця; духову взнеслість духобора, якого звичайно не так розуміємо, як би треба. Дальше пригадаймо, що в краях, з яких сї люди прийшли, найкрасшим предметом на видноврузі була церковна баня, тут же збірник на воду (вотер тенк).

Ми дістали дуже богато імігрантів з України. Тих Українців, яких називаємо тут Русинами (Рутінієнс), уживаємо в Канаді до праня і взагалі до щоденної роботи; ми називаємо їх брудними і злодійковатими. Але коли ви читаєте „Пісні України" в перекладі Ф. Р. Лайвсей, виданї перед роком, ви про них зовсім инакше подумаєте. Ви побачите давний нарід, поневолений і кривджений; познакомите ся з палким віршом, якого не зможе захитати жадна сила. А сї-ж пісні списані вже в Канаді з памяти імігрантів — памяти, якої не знищили наші кінотеатри.

Найбільше тої штуки, що в нас є, ми спроваджуємо. Де канадійська література? — питає критик. Протягом цілих 10 літ ми годували себе самим матеріялізмом: банками, продажию землї і т. д. Колиж були які додатки до нашої культури, то вони власне виходили від імігрантів. Однакож ми так віримо божкови асиміляції, що ми би йому все пожертвували. Ми взяли би приміром Сирійця з його гарними диванами і др. і замінилиб на бавовняники.

Я можу ще навести зі згаданої книжки деякі цифри. В Онтеріо з чужинців ледви 28 процент дорослих мущин є горожанами — найнизший процент між всіми провінціями, хотяй там є 6.000 мущин більше ніж в другій провінції, які моглиб ним стати.

З імігрантів, яких видалено з Канади протягом 15 літ, на тисячу припадає 6 Англійців, а лише 3 з европейського континенту.

Департамент рільництва обчисляє, що 29 процент імігрантів з Европи осідають на гомстедах, тимчасом як з Англії осідає 19 процент, а зі Шкотів 16.

Західна Канада піднесла ся у великій мірі постійною силою чужинців — фармерів. Перші, що йшли на переді гомстедового походу, не були ані Британці, ані Американці; се були імігранти з континенту Европи. І часто край мав з їх впертої праці більше користи ніж вони самі. І коли на дальше нам буде ходити о те, щоби дістати рільників, так мусимо дістати чужинців. Британське жерело висохло зовсім ще перед війною.

Жиди й Україна.

Вістка переслана з Києва до Амстердаму зперед кількох днів доносить, що Українська Центральна Рада уневажнила попередно дані Жидам привілеї, а причиною такого кроку Ради мало бути вороже відношенє Жидів до України. Міністерство для жидівських справ скасували. Жидівські посли, які засідали в Українській Центральній Раді, мусіли з неї забрати ся.

Чи вістка ся вповні правдива і чи справа якраз так маєть ся, як вона говорить, годі вгадати. Знаємо, що доси при міністерстві національних справ попри українським міністрови мали своїх міністрів (товариші-міністри) також Москалі, Жиди і Поляки по одному. В Центральній Раді було також богато Жидів (Гутман, Сиркін, Гольдман, Дубінський, Літваков, Рафес, Темкін і инші). На українських паперових грошах на одній стороні напис український, а на другій російський, польський і жидівський, себто в мовах тих народів, що творять на Україні поважнійше число. Загалом же всім другим народам на Україні признано національну автономію, отже й Жидам.

Питане отже тепер, як Жиди відносили ся до України і взагалі до української справи? З тих вістий, які маємо, видно, що жидівські посли в Центр. Раді завсіди більше схиляли ся на сторону противників України; на сторону Москалів і Петербурга. Так пр. представитель жидівської партії бундовців Рафес заявляв навіть свого часу в Центр. Раді, що буде бороти ся проти самостійности України, стоячи за тим, що лише Петроград має право рішати, якою Україна має бути. Иншим разом Рафес (він в Раді говорив часто) був проти того, щоби з України мало забрати ся московське військо. Темкін (також бундовець) був проти скликаня Українських Установчих Зборів і т. д. Загалом настрій Жидів був звернений до Петрограду, а не до Києва.

Чому становище Жидів було таке, можна розуміти. Українська справа — не їх справа. Свобода чи неволя Українців, се не їх неволя. Їх справа — жидівська справа: жидівського добробуту, жидівської культури, жидівської свободи і сили. Се природне. А від Петрограду вони могли надіяти ся задоволеня всїх своїх потреб, маючи там своїх представителів між передовими керманичами державної політики, особливо большевицької. Що-ж до нової української держави то Жиди, яко люди інтересу, могли додумувати ся, що Українці схочуть в ній все націоналізувати: промисл, торговлю і все. А тоді годі буде не-Українцеви користати з сих галузий більше ніж Українцям. Се мабуть схиляло Жидів в сторону Петрограду. І тутешні Жиди, стоячи за большевиками, мали на гадці тесаме, тимбільше, що між провідниками большевицької політики є богато Жидів.

Не маємо покищо потрібних вісток, яке становище занимали Жиди в тих часах, коли большевики пішли отвертим походом проти України. Колиб вони тоді стали по стороні наїздників і рабівників, так певно се спонукалоб Центральну Раду занятн супроти них таке становище, як вони були проти неї. Чи одначе так було і чи взагалі згадана вістка вповні правдива, про се довідаємо ся пізнійше. Однакож припускати можна, що щось мусїло бути, тимбільше, що вже з самого початку представителі Жидів були більшими прихильниками Москалів ніж Українців.

Характеристичним було також жадане Жидів про вилучене Одеси, одинокого великого порту України, з території України лише тому, що там є богато Жидів. Значить — зречи ся того порту, який має значіне не для тисяч, але для мілїонів Українців, в користь тих тисяч, які замешкують одну Одесу!

(„Український Голос").

ВИТАЙ, ВЕСНО!

Витай, весно, весно житя,
Сонічком тепленьким;
Виклич любов, збуди чутя
В діточках маленьких.
Сонцем ясним привитай їх,
Як цьвіти на поли;
Дай їм силу, з сну збуди їх
До житя, до волї.
Дай їм віру, певність в себе
До знаня й осьвіти,
Щоб любились та пізнали,
Чиї вони діти.
Привитай же діти-квіти
Та скріпи в них сили,
Щоб їх нарід працювали,
Для Вкраїни мили.

С. М. Дорощук.

АФОРИЗМИ.

Заздрісна женщина робить суперницю щасливою.

*

Ощадність і скупість є подібні, але як ріжнять ся!

*

Дитина, яка плаче за медівником, в пізнішім житю дуже часто плаче за кусником хліба.

*

Крадені солодощі деколи дуже тяжко стравити.

*

Кажуть, що курене успокоює нерви; иншими словами — чим більше чоловік димить, тим більше впадає на силах.

*

Не вимагай, аби хтось про тебе добре думав, коли ти сам в той спосіб не думаєш.

*

Час се гроші; розуміється для чоловіка, який має роботу.

*

Не потрібно кредиту такому чоловікови, котрого прихід виносить більше ніж йому треба.

*

Глибокий віддих не дає кухарці зісти тільки, кілько вона хоче.

*

Знане — се корінь; охота — се пень, а результат — се зерно.

*

Між домом і будинком є велика ріжниця.

*

Коли мущина приходить до женщини із заручиновим перстенем, то се рівнаєть ся виповідженю війни.

*

Яку користь приносить чоловікови мозок, коли він його не уживає?

В Росії:

(Продовжене зі стор. 1-шої).

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on May 13, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

НІМЕЦЬКИЙ УЛЬТИМАТ ВИКЛИКАВ В РОСІЇ ПЕРЕПОЛОХ.

Ходить чутка про перенесене столиці з Москви до Нижнього Новгорода.

ЛОНДОН, 11. мая. — **Росія находить ся знова в передодни нових подій, які можуть змінити її політичні вигляди,** як се доносить петроградський кореспондент бюра „Дейли Експрес".

Німеччина, доносить кореспондент, переконала ся, що економічне пановане над російською територією є недостаточне, і старає ся тепер перевести військову окупацію Росії.

Надзвичайне засїдане правительства скликано з причини ультимату німецького правительства, яке зажадало безпроволочного розоруженя всїх російських військ під загрозою заняття Петрограду і Москви. Промова Леніна була незвичайно песимістична.

Одна російська часопись доносить, **що на засїданю була обговорювана також справа евентуального перенесеня столиці з Москви до Нижнього Новгорода.**

Троцький протестує проти наступу на Донщину.

ЛОНДОН, 10. мая. — Звіт, підписаний большевицьким міністром війни, Львом Троцьким, стверджує, що богато ворожих відділів нарушило приказ властий центральних держав, переступили границї України і війшло в область донських козаків. Троцький приказує сї відділи розоружити навіть, коли би прийшло безглядно ужити до сього сили.

Воєнний стан в Донщині і на Кубани.

Для успішного поборювання ріжних банд проголошено в донській области і на Кубани воєнний стан. У важних місцях на границі мають бути поставлені військові відділи і команданти будуть відповідальні за оборону. В звіті говорить ся дальше, що у війську мусить панувати строга карність та що команданти мають посилати до головної воєнної ради звіти, чи порученя зістали переведені, та інформації щодо руху банд.

Голоси преси про політичний переворот на Україні.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on May 13, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

Державний замах на Україні.

Скрентонська „Народна Воля" (ч. 53, з 4. мая 1918) пише:

Вістка, що Німці урядили на Україну державний замах, усуваючи теперішне українське правительство і настановляючи нове, більше вигідне для себе, не становить ніякої несподіванки для нікого, хто слідив за ходом подій на Україні. Співділане німецьких мілітаристів з українським соціялістичним правительством майже не могло в инший спосіб скінчити ся. Се огонь і вода, між якими згода немислима.

Крок німецьких військових властий є найкрасшим признанєм для усуненого українського правительства. Німці задокументували як найвимовнійше, що те правительство не складало ся з непевних людий та запроданців, як се залюбки голосили всякі вороги вільної України, а за ними з запалом гідним лучшої справи вторували навіть деякі крикуни серед американських Українців. Нинішні події на Україні є також абсолютним потверджeнем висловлюваного нами сотки разів погляду, що мир, який українське правительство заключило з осередними державами, був тільки кроком розпуки, подиктованим небезпекою цілковитого знищеня, яке грозило Україні зі сторони большевицьких наїздників. Коли справа стала на тім, що треба було Українцям вибирати між російською дичею, яка знала тільки руйнувати все без розбору, а між німецькими грабителями, які в своїх грабіжах все таки бодай мають якусь систему, то Українці вибрали того чорта, якого вважали за меньше страшного. Та надіяти ся добра від Німців Українці ніколи не могли.

Що нині стало ся, то тільки те, що мусіло стати ся. Німці вважали якраз тепер за відповідне скинути свою маску приятельства і виступити такими ворогами вільної України, якими вони були і є.

Німці доказали того, що усунули українське соціялістичне правительство і запровадили буржуазне. Се є один факт, про який тепер вже можна сьміло твердити. Та ми не попадаємо в розпуку. Вірячи в житеві сили свого народа, котрого не знищили многі віки чужого пановання, ми більше, чим певні, що й Німцям не вдасть ся стравити України. При своїй дезорґанізації і несьвідомости народних мас, Україна хвилево опинила ся під властию Німців. Але се лише хвилева невдача. Ся невдача заставить розгорячкованих фракційними спорами людий зеднати ся наново до спільної праці і скинути з себе ненависне чуже ярмо. „Нема зла, котре би на добро не вийшло" — каже наша пословиця, і сю пословицю ми мусимо тепер мати на тямці. Засмакувавши раз у волі, український народ не дасть заложити на себе ярмо наново. (С).

Преторіянський німецький переворот на Україні.

Нюйорське „Русское Слово, (ч. 1925, з 3. мая 1918) пише:

Рівночасно з двох жерел одержано вісти про події на Україні, одні других доповняючі і одні від других страшнійші.

Одна вістка передає про конфлікт німецького головнокомандуючого з Радою і про приказ команданта українському селянству безпроволочно звернути усе недвижиме і движиме майно, забране у поміщиків, його властителям і приступити до управи земель. Друга — передає ще страшнійшу поголоску, а іменно, що в Києві Німці оголосили военний стан і арештували многих членів правительства на тій основі, що „воно оказало ся безсильним охоронити право і порядок".

Оба донесеня не підлягають найменьшому сумнівови; вони носять урядову німецьку марку.

І так, Раду стрінула тасама доля, що бельґійське правительство, сербське, чорногорське і т. д. Україна потерпіла поражене не на поли битви і не за дипльоматичним столом, а у себе дома, від руки своїх добродіїв, незмірно невірних і кровожадних німецьких ґенералів.

Военний стан в Києві і арешти серед членів Ради послідували, розумієть ся, длятого, що Рада у принятій нею резолюції протестувала проти розпорядженя німецького головнокомандуючого ґенерала фон Айхгорна до селянства. Ґенерал фон Айхгорн реферував свому правительству про спротив Ради його розпорядженям.

Рада, розумієть ся, була цілком в праві, коли вона приняла резолюцію протесту проти вміщаня Німців, Австрійців і Мадярів у внутрішні політичні, суспільні і економічні справи України. Коли в чімнебудь можна закинути Українській Центральній Раді і цілому українському народови, то се в тім, що вони трохи задовго мовчали, принимаючи без протесту хамство Тевтонів і позволяючи їм розпоряджатись на Україні, як у завойованім краю.

Своїм мовчанем Українці додавали Німцям більше сьмілости, а вони робили міну, наче у своїх походах і усмиренях роблять після мандату українського правительства. Але довго комедія не могла продовжати ся. Німці стали наглійші, а дух протесту у „придуркуватих" Українців почав рости зі стихійною силою. Вкінци наступив конфлікт.

Німцям, розумієть ся, у високій степени не робить ріжниці, що про них думають Українці. Вони „самостійно" уважають Україну ділом своїх рук і можуть поступати з нею, як їм подобаєсь. Німцям потрібний хліб, а Україна може їм його дати, коли в неї буде установлений „порядок". Покищо порядку нема. Рада не є большевицька, розумієть ся, але всеж таки радикальна і соціялістична. Земельного хаосу Рада не могла і не хотіла полагодити силою, а селяни, невдоволені німецьким господарованем, не хочуть обробляти своєї землї, знаючи наперед, що Німці за урожай не будуть платити. Вони не хочуть робити на юнкрів. Але Німеччина не хотіла силою заставити їх до роботи і рішила, що їй ліпше мати діло з поміщиками ніж із селянською анархією. Відси походить строге розпоряджене селянам віддати поміщикам майно і взяти ся до роботи, проти чого Рада протестувала в резолюції.

Дуже можливо, що німецькі ґенерали умисно заострили конфлікт, аби покінчити з Радою, котра їм стоїть на перешкоді, не даючи їм викотити з України все те, на що вони сподівались, згодивши ся на українські домаганя у Берестю.

Справи на Україні нічим не сьвідчать про некатастрофу. Коли по стількі місяцях дружби і сердечних відносин Німці ще продовжають вводити війска на Україну і брати місто за містом, провінцію за провінцією, і навіть позволяють собі арештувати центральне правительство і обявити в імени німецького кайзера военний стан в Києві, то положене України гірше ніж найбільше загонисті вороги могли їй пожелати.

Ще раз і дуже ярко дає себе почути дійсна юнкерська і ґенеральська Німеччина. Слово — не слово, мир — не мир, услівя — не услівя. Всьо обман і фальш. Важні їй її власні інтереси, для задоволеня котрих вона не здержить ся перед нічим. Нарушить невтральність Бельґії, рознесе Сербію, знасилує Польщу, завоює Фінляндію і задушить Україну.

Україна відчуває на собі тепер весь тягар тевтонської руки. Можна вірити, що справа тим не покінчить ся. Коли не Україна, то сама Німеччина постараєть ся заострити конфлікт для того, щоби звести на ніщо всї попередні обіцянки, устні і письменні, дані України у Берестю.

Зелізна рука Німеччини стиснула Україну.

Светозар Тонджоров, співредактор нюйорської „The Evening Mail" в ч. 109-тім тої часописи (з 8. мая 1918) пише:

Зелізний пястук Німеччини стиснув горло Українській Народній Републиці. Які-б ілюзії Рада не мала про людські наміри німецької админістрації, всі вони розвіялись задля арештованя кількох її міністрів на приказ ґенерала фон Айхгорна.

А причини арешту, які офіціяльно подав Фридрих фон Паєр, віцеканцлер німецької імперії, виказують з хрусталевою чистотою наміри німецьких авантур на Україні.

Німеччина пійшла на Україну в пошукуваню за хлібом. Рада відказала ся доставити сей хліб — міліон тон у виді пшениці — до 1. серпня. Так ґенерал фон Айхгорн стягнув шовкові рукавички і показав сталеві руки. Німецька армія в тім краю переняла на себе зібране тої пшениці. А о скільки маємо інформації про німецьку армію, то можемо вносити, що вона не буде позбавлена жадних огидних способів для виконаня сеї задачі.

Але німецька армія зробить щось більше ніж се. Вона побачить, що 35,000.000 народу України пійде сіяти збіже на другу порцію хліба для Німеччини. Се є одна причина, чому німецька армія є на Україні. Отсе причина, чому Німці підписали сепаратний договір з делеґатами київської Ради. Отсе причина, чому вони вмашерували на Україну в майбутній цїли заведеня порядку. Ти не можеш дістати пшениці, доки не буде порядку.

Українські селяни переняли ся так сильно большевицькою наукою: бути богатим скоро без праці, як і селяни прочої Росії. Вони видвигнули самі клич „Земля і Воля" — „Ленд енд Фрідом".

Вони дістали землю і думали, що вже дістали свободу. Але маючи землю — міліони акрів — вони впили ся свободою і відказались управляти її. Ся безробітна політика була вчасти наслідком признак, що дідичі, маючи за собою німецьку поміч, прийдуть назад до себе, а вчасти тому, щоби не дати пшениці Німцям.

На сій точці їх мотивованя малоруські большевики нанесли ганьбу найбільше понурому фактови в житю Росії. А ним є німецька військова команда.

Ґенерал фон Айхгорн не є сентименталістом. Він не є учеником психольоґії. Він не бере під розвагу соціольоґічних доктрин. Він є жовнір. Його приказами є дістати міліони тон пшениці з України около 1. серпня. Німеччина її дуже потребує. Вона потребує її в дома і на фронті. Тому Айхгорн мусить дістати її при помочи найстрогійших, найбезпосереднійших метод, знаних жовнірам. Сею методою є рабунок.

Однак німецька канцелярія не бажає показати, що вона заходить ся осідлати український нарід. Канцлер фон Гертлінг стараєть ся виказати, що рух за приверненем порядку — треба собі запамятати, що німецького порядку — виринув з глибини народу України. Так Німці відграють театральну виставу, яка нагадує другу виставу Луіса Наполеона в Больонії.

В часі історичної оказії французькі імперіялісти, з правдиво ґалійським розумінем драматичної вартости, не занедбали ані одного театрального способу, який міг би викликати популярне вражінє. Одним з другорядних акторів був птах. Того птаха — орла — навчено летіти в гору і, в психольоґічній хвилї, падати на праве рамя Наполеона. Се було обчислене на викликанє публичної опінії, що дух Наполеона Великого перейшов на його внука, Наполеона Малого. Тимбільше, що орел був емблемою Наполеона I., який украв його від римського Цезаря, а котрий знова украв його впрост від Юпітера.

Але на нещастє больонській дивоглядности, другий Наполеонський орел забув конець своєї ролі. Замісць кружити сьвяточно в повітрю і з божою гідностию спуститись на праве рамя Наполеона, він взніс ся вгору і попсув цїлу виставу.

Подібну виставу Німці давали сими днями в Києві — о опущеним орлом. На зборах конґресу українських селян, коли домагано ся диктаторства, Німці висунули характеристичну фіґуру — примір українського Луіса Наполеона. Сей чоловік є козаком і козацьким гетьманом, на імя Скоропадський. У хвилї зворушеня, Скоропадський, одітий в ясну одежу Закавказця, появив ся на підвисшеню в сали, де селяни ухвалювали резолюцію в користь диктаторства.

Поява чоловіка і одїж викликали бажаний успіх, як впрочім Німці і сподівали ся. В найвеличнійшій хвилї демонстрації ґенерал Скоропадський, станувши на підвисшеню, проголосив себе гетьманом цілої України.

„Я є ваш гетьман; ідіть за мною", оповістив український Луіс Наполеон.

І першим урядовим актом сього великого гетьмана усеї України було запевнити свою льояльність центральним державам, усунути міністрів Ради і потвердити право приватної власности. Се значить, що селяни мусять управляти пшеницю для Німців і не можуть проволікати сього, коли великий гетьман не дасть иншого приказу.

Відкинувши правительство Романових, правительство большевиків і правительство Ради, Українці підпорядкувались правительству гетьмана, як в давних часах, коли вони закоштували сього з такими страшними наслідками, що мусїли витягнути до Романових руки з просьбою о заведене порядку.

Особа гетьмана Української Народної Републики є інтересною, а також значучою. Тут не можна сумнївати ся, що Скоропадський є інструментом для німецької кампанії привернення порядку на Україні. Безпорядок є незносимим для офіціяльної німецької души, та ще тоді, коли він відбиваєть ся на продукції пшениці. Тому Україна мусить стати показчиком публичного порядку.

І що Німці стараються ся викінчити зелізною рукою на Україні, те вони хочуть зробити і в цілій Росії. Росія є великим шпихлїром людської, земної і підземної сили. Німеччина заходить ся використати сю силу таки підчас сеї війни. Вона хоче збудувати свого виробу рами довкола Росії, яко поле виключно німецької експльоатації по війнї.

Се малий крок від проголошеня гетьмана в Києві до проголошеня гетьмана в Петроґраді.

Перечити, що Німеччина може сповнити всї свої цїли, значить жити, одурюючи себе.

Діла, які фон Айхгорн зробив на Україні в останних двох тижнях, є виявленем і осторогою. Зорґанізована Німеччиною Росія є можливостию, предвидженою президентом Вілсоном. Се є небезпека, проти якої приятелї російської свободи повинні напружити всї свої сили, без застереженя і без опізненя.

ДРУКАРНЯ „СВОБОДИ“

виконує

СТАРАННО, ДЕШЕВО І НА ЧАС ВСЯКІ ДРУКАРСЬКІ РОБОТИ,

як:

ТИКЕТИ, ПРОГРАМИ НА ПРЕДСТАВЛЕНЯ, БАЛІ І КОНЦЕРТИ.

НАГОЛОВКИ ДО ЛИСТІВ, КОВЕРТИ, ФОРМУЛЯРІ, КАРТИ КУПЕЦЬКІ І ВІЗИТОВІ.

КНИЖОЧКИ КОЛЕКТОРСЬКІ ДЛЯ ТОВАРИСТВ І БРАТСТВ.

СТАТУТИ, БРОШУРИ І БІЛЬШІ КНИЖКИ.

Вп. Урядники Відділів У. Н. Союза повинні звертатись зі всякими друками до друкарні „Свободи“.

Замовленя і гроші посилайте до:

"SVOBODA",
83 Grand St., Jersey City, N. J.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Заходом Укр. Тов. „Подільська Січ“ в Ню Йорку

— відограє —

театр Українського Народного Дому театральне представлене

„ХАТНЯ РЕВОЛЮЦІЯ“

комедія в чотирох діях, Володського

в неділю, дня 19-го мая 1918 р.

о годині 5.30 вечером

в сали Народного Дому, 217-19 Іст 6-та ул., Ню Йорк.

ОСОБИ:

Маклимєнко Онуфрий Іванович .... п. Безталанний
Корж Петро Васильович .. п. Ф. Бражник
Степаниха Іванівна, його жінка ...... п-на З. Горуцька
Антонина, дочка Коржа .... п-на К. Іваночківна
Півень Макар, хазяїн ..... п. М. Мелешко
Микола, син Півня, Актор ...... п. Н. Н.
Варка, сестра Півня .... п-ні М. Мельник
Василь, син П. .... п. П. Вацлавський
Левонтий, підмайстер .. п. О. Кульматицький
Калюжний, парубок .... п. В. Чіхрай
Хвершал .... п. А. Порило

Музика п. Г. Е. Смолинського буде грати підчас представленя і по представленю.

ВСТУП: І-рядні 75 цнт., ІІ-рядні 50 цнт., ІІІ-рядні 35 цнт.

Українці і Українки! Чи чули Ви про „Хатню Революцію?“ Коли ні, тож запрошуємо Вп. Родимців прибути на представлене, яке відограє театр Укр. Народного Дому в Ню Йорку. Там почуєте і побачите перехід сеї комедії; вона розвеселить кождого і богато можна научитись з народного житя. Така нагода не часто лучаєть ся, тому сподіємось численної участи в представленю. Хто буде присутний, спевностю верне до дому задоволений, а хто не прийде а буде жалувати, в такім разі не буде нашою виною.

53-59 КОМІТЕТ.

Читайте українські книжки і ґазети, бо часте читане веде до просьвіти, а просьвіта — се сила. — Пишіть по цінник книжок до друкарні „Свободи“.

ШАМОКІН, ПА.

Тов. Бандурист в Шамокін, Па. відограє

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 19. МАЯ 1918

в G. A. R. OPERA HOUSE, при Independence St., Shamokin, Pa.

Театральне представлене в 5-ох діях

Ой не ходи Грицю та на вечерниці

Початок по полудни о год. 2.30, а вечер о год. 7.30.

Ціни місць 75, 50 і 35 центів.

Вступ для дітий 15 цнт.

На се представлене запрошуємо Шамокінців і дооколичних Українців.

56-58 Тов. Бандурист.

ПОЗІР ҐЕРИ, ІНД.

ТОВ. ПРОСЬВІТА ВІДОГРАЄ КОМІДІЮ в 3-ох діях Л. Лопатинського

„Свекруха“

В НЕДІЛЮ, 19-го МАЯ 1918 Р.

о 7-мій годині вечером

в Турнер гали, на розі 14-тої ул. і Вашінґтон ул.

По представленю буде співати місцевий хор українські пісні. Опісля виступлять Бандуристи, а на закінчене виконають доб. Ю. і В. Шоли і доб. Ю. і Е. Садовий народні танці.

ПОТІМ НАСТУПИТЬ БАЛЬ ДО 2 ГОД.

Музика добірна, а також смачна перекуска і саніґарний буфет у власнім заряді.

ВСТУП 75, 50 і 35 ЦЕНТІВ.

Вповажані Родимці! Прийшов час, що мусимо подбати о просьвіту. Просьвіта — се дуже хосенна річ, тому кождий жиючий чоловік повинен старатись о поширенє просьвіти. Від сього хосенного діла не повинна жадна людина цурати ся. Киньмо всяку незгоду і роздори а берім ся до праці, до науки. Родимці! Се є перше представлене, котре дає Тов. Просьвіта. Метою сего товариства є працювати для просьвіти, а не для зиску. Тому сподіємось, що загал схоче оцінити безкористну працю сего Товариства і підопре його морально і матеріяльно, а то тим більше, що цілий дохід з представленя призначений на поширенє освіти між місцевими Українцями. Хто прийде на се представлене, причинить ся богато до поширеня науки і поступу. 56-58

Просимо о численну участь

КОМІТЕТ.

РОДИМЦІ!

Вступайте громадно в члени Українського Народного Союза, бо се одинока і найбільша українська орґанізація в Америці.

UKRAINIAN NATIONAL ASS'N.,
P. O. Box 76, Jersey City, N. J.

МІКІСРАКС, ПА.

ПОЗІР! УКРАЇНЦІ! ПОЗІР!

ЗАХОДОМ ТЕАТРАЛЬНОГО КРУЖКА читальні Просьвіти ім. А. Коцка відограєсть ся пораз перший в нашій околици велике представлене

„НАЙМИЧКА“

або

ХРЕЩЕНИЦЯ

(Драма в 5-ти актах Ів. Тобилевича)

ДНЯ 18-го МАЯ 1918 Р.

о год. 7.30 вечером

в Гали Польській Сокільни при Munson Ave., в McKees Rocks, Pa.

ДІЄВІ ОСОБИ:

Василь Микитович, богатий хазяїн .... О. Галевич
Мелашка, молодиця .... Хр. Секула
Дід, мірошник .... С. Штуняк
Панас, парубок .... Л. Вантух
Маруся, дівчина .... А. Томашек
Пилип, москаль .... Д. Ревак
Аблакат .... Д. Роздич
Борух, шинкар .... Т. Рідош
Рухля, його жінка .... А. Пащак
Янкель, їх син .... Т. Грицик
Харатина, сирота наймичка їх К. Новосад
Парубки, дівчата, молодиці і москалі.

Родимці!

Се представлене буде перший раз гране в нашій околици, тому не занехайте нагоди де будете могли побачити живий образ, як гірко живеть ся сиротам, наймитам, бідним, беззахистним людям, а і посьмієтесь до волі. 56-57

ВСТУП 50 і 35 ЦЕНТІВ.

ТРЕНТОН, Н. ДЖ.

ЧИТАЙТЕ! ЩОСЬ НЕБУВАЛОГО!

ЗАХОДОМ БР. СВ. ПЕТРА І ПАВЛА відділ 245 У. Н. Союза

відограє ся

штуку доси не грану на земли Вашінґтона, а яка пораз перший буде виставлена в Трентоні

В СУБОТУ, ДНЯ 18. МАЯ 1918

в LIEDERKRANZ HALL, 1031 S. Clinton Ave., Trenton, N. J.

Театральне представлене

„ПОБІДА СЬВІТЛА НАД ТЕМНОТОЮ“

сценічний образок з народного житя в VI-ох діях Олекси Могилевича.

Привитане гостий .. о. Евгеній Хомичко

ДІЄВІ ОСОБИ:

Василь Побідович, вислужений капраль ..... п. М. Палажій
Олена, його мати, вдова .. панна Т. Гасій
Микита Пияцький, любовник Олени .. .. п. М. Сорока
Магдня, сестра Василя .... панї П. Стадниківна
Гриць, брат Василя .... п. І. Сабат
Анна, жена Гриця .... панї К. Квасній
Стефан, приятель Василя .... п. С. Сенюк
Мошко Зільбе, арендар ...... п. Т. Біда
Студницький, начальник суду п. В. Кушнір
Підгірський судія ..... п. І. Цаславський
Вай, адвокат арендаря ...... п. І. Ковтун
Судовий возьний ...... п. О. Наковечний
Війт, пияниця .... п. П. Стадник
Жандарм .... п. Пет. Стадник
І-ший селянин .... п. І. Сойка
ІІ-гий селянин ...... п. М. Скаладський
Судовий писар .... п. І. Калат

Режісер: п. В. Гасій.

По представленю

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

на котрім буде приґравати Словенська Банда під діріґентурою проф. п. Йоганеса.

Початок точно о год. 7.30 вечер.

ВСТУП 35 ЦЕНТІВ.

За добру забаву ручить

КОМІТЕТ.

Дорогі Родимці! Отсе трафляєть ся нагода побачити живий образ з житя галицької України і приглянутись тим подіям, які нас змусили покинути родимий край і міста любимі та шукати куска хліба за океаном, працюючись зі всім рідним на довгий час, а може й на віки. Цікаво знати, хто нас змусив до того невмолимого розстаня, хто був тим головним справником нашого нещастя. Учені ломлять собі голови, щоб розслідити ті всі причини, видають мілїони гроший, щоб лиховú зарадити і тяжко удовідпити. А тут маєте якраз нагоду. Поважані Родимці міста Трентону, довідатись і то таким коштом, бо лише за 35 цнт. І ще до того приємно забавитесь. Шановний автор сеї штуки не жалував труду, представляючи як слід наші блуди і нашу недолю. 57-58

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ.

Тов. „Запорожська Січ“ від. 342 У. Н. С. в Картерет, Н. Дж. устроює

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

В СУБОТУ, ДНЯ 18. МАЯ 1918

в гали Українській.

Початок о годині 6.30 вечер.

Вступ для мущин 35 ц.; для женщин 25 ц.

57-58

АЛЛЕНТАВН, ПА.

ЗАХОДОМ УКР. АМАТОР. КРУЖКА відограєсть ся пораз перший дуже красну мельодраму в 5-ох діях а 11 відслонах — під заголовком

УБИЙНИКИ

Сю мельодраму відограє ся через два вечері, то є

В СУБОТУ, ДНЯ 18. МАЯ 1918 і в неділю, дня 19. мая 1918

в гали Парафіяльній на Фонт ул.

Початок о годині 7-мій.

ДІЄВІ ОСОБИ:

Гарасим Дерун, війт .... п. О. Попик
Ганька, його жена ...... п-на М. Мудрик
Грицько, їх син .... п. С. Мільничук
Василь, їх приймак .... п. В. Кашицький
Яким Багрій, заможний господар .... п. Д. Мікієвич
Настя, його жена .... п-на П. Слота
Марійка, їх дочка ...... п-на К. Нестур
Лесь, парубок .... п. Д. Ключка
Семко і Іван, вартівники ...... п. В. Мич
Гершко, коршмар .... п. Т. Ференц
Панько Притула, сільський дідусь .... п. А. Шепта
Судія .... п. І. Дашевський
Жандарм .... п. В. Гайдай
Лікар, судовий секретар, сьвященик, кат, гайдуки, свахи, дружки і весільний староста.

Режісер п. В. Урбанський.

Річ діє ся на Поділю в Галичині.

Ціни місць: 50 і 35 центів.

Чистий дохід призначений на укр. гр.-кат. церков.

На се представлене запрашаєсть ся чесних Українців і Українок з Аллентавн, Бетлегем, Нартгемптон і з околиці.

За порядок ручить

57-58 КОМІТЕТ.

БАЙОН, Н. ДЖ.

ПОЗІР УКРАЇНЦІ В БАЙОН І ОКОЛИЦІ!

Український Драм. Кружок при церкві Успенія Пресв. Діви Марії уряджує

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 19. МАЯ 1918

в гали Майдаша

94 E. 21st St., Bayonne, N. J.

велике представлене п. з.

ВИХОВАНЕЦЬ

народна комедія в 3-ох діях зі співами і танцями.

Початок точно о 7-мій год. вечер.

Ціни місць: 35, 50 і 75 центів.

Чистий дохід призначений на будову нової церкви, тому просить ся всіх о чисельну участь в сїм представленю, позаяк се представлене грає ся перший раз тут в Байон, а притім причините ся своєю лептою до так благородного діла.

57-58 КОМІТЕТ.

СЕНТРАЛ ФОЛС, Н. Й.

Заходом Укр. Тов. ім. Ів. Франка, від. 93, відограєсть ся театральне представлене в 4-ох актах

АРЕНДАР В КЛОПОТІ

в суботу, дня 18. мая 1918 р.

о годині 7-ій вечером

на гали Польського Сокола під числом 46 Сентрал улиця.

ПО ПРЕДСТАВЛЕНЮ БАЛЬ.

ДІЄВІ ОСОБИ:

Іван Диркач .... п. К. Бабій
Марія, його жінка .... п. А. Соколовська
Зося, його дочка .... п. А. Семчак
Лесь Скритюк, наречений Зосі........ .... п. В. Сительний
Конотопшин Свідлинський, писар...... .... п. І. Збир
Сруль Паріль, арендар .... п. Д. Паранюк
Лейба Зільберштайн, його зять........ .... п. П. Походжай
Гарасим Дубиц, жидівський попихач.. .... п. А. Пристаюк

Діріґент і режісер п. Н. Соколовський.

Вступ 25 центів.

Дорогі Родимці! Просимо прибути як найчисленнїйше на се представлене, котре відограє ся пораз перший в Род Айленд стейті. Тож запрошуємо всіх Українців з Сентрал Фолс і з околиця як і всі Товариства і Братства з Род Айленд стейту. Ся штука є дуже гарна і кождий буде задоволений. Хто приїде, то певно не пожалує.

За добру забаву ручить

КОМІТЕТ.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ.

ПОЗІР! КАРТЕРЕТ І ОКОЛИЦЯ ПОЗІР!

Заходом Тов. Спів. „Боян“ в Картерет відограєть ся

ТЕАТРАЛЬНЕ ПРЕДСТАВЛЕНЄ

СВАТАНЯ НА ГОНЧАРІВЦІ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 19. МАЯ 1918

в Українській Гали при Рузвелт ул., Картерет.

Початок о годині 6-тій вечер.

Ціни місць: І-рядні 50, ІІ-рядні 35 центів.

ДІЄВІ ОСОБИ:

Прокіп Шкурат .... п. М. Іванцьо
Одарка, його жінка .... п. М. Максимовичева
Уляна, їх дочка .... п-ні К. Кармазинова
Олексій, крепак .... п. Г. Волянський
Павло Кандзюба .... п. В. Ковальчук
Стецько, його син .... п. Т. Онуфрик
Осип Скорик, відставний салдат .... п. Я. Кова
Тиміш, обиватель Закаїнки .... Н. Н.
Дівчата, подруги Уляни.

Діє ся в городі Харкові на Гончарівці.

Управитель п. Теод. Онуфрик.

До ласкавої участи в сїм представленю запрошуєть ся всіх щирих Українців як місцевих так і з околиці.

57-58 КОМІТЕТ.

В суботу, 18. мая 1918

уряджує

Драматичний Співацький Кружок тов. „Українська Бесіда“ в Ню Йорку

ВЕЛИКИЙ КОНЦЕРТ

в концертовій сали У. Н. Дому, 217-19 E. 6th Street, New York, N. Y.

Початок о годині 7.30 вечером.

ПРОГРАМА:

1. „Далека Ти а близька нам“ .... хор з фортепяном
2. Сольо тенорове „Розжалобила ся душа“, ... тенор п. В. Лавришко
3. Квартет „В гаю зеленім“.
4. „Чути давіночок в гаю“ .... хор
5. Сольо скрипкове .... п. Корикора
6. „Il Trowatore„ дует, п-ні Е. Корнат, сопран і п. В. Лавришко, тенор, з хором і фортепяном.
7. Сольо сопранове, п-ні Е. Корнат „Song of the Soul“.
8. Дует „Люблю дивитись“, п-ні Е. Корнат і п. М. Корикора.
9. Сольо фортепянове.
10. Вязанка українських пісень ..... хор

Хор під управою діріґента п. М. Корикори.

ПО КОНЦЕРТІ ТАНЦІ.

ЦІНИ МІСЦЬ: І-рядні 50 центів; ІІ-рядні 35 центів.

Дорогі Родимці з Ню Йорку, Джерзи Сіти, Бруклина і околиці! Хто хоче почути нашу гарну українську пісню, хай не жалує труду, хай спішить на наш концерт і не пожалує.

Українська Громадо! Хто з Вас не був вже бодай на однім представленю або концерті „Драматично-Співацького Кружка Української Бесіди“ в Ню Йорку?

Думаємо, що кождий з Вас!

А хто був — той знає, що представленя і концерти устроювані тим кружком були і суть найліпшими з усіх українських в Ню Йорку. 57-58

А от і тепер дає той сам кружок прегарний концерт.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

Сейчас потрібно 17 до 20-літного хлопця до штору ґросерійного. Українці мають першенство. Платня після угоди. Голоситись на адресу: 42—

GROCERY, c/o Svoboda,
83 Grand St., Jersey City, N. J.

Гр.-кат. парохія в Реймі, Па., потребує **ДЯКО-УЧИТЕЛЯ** з гарним і сильним голосом, досьвідченого в веденю парохіяльної школи, провадженя хору і в уряджуваню представлень. — Крім сего згадана парохія потребує **учителя**, виключно учити дїти, на час від 15. мая до 15. серпня 1918. Інтересовані зволять голоситись на адресу: 56-59

GREEK CATHOLIC CHURCH,
Ramey, Pa.

Пошукую свого брата **ДМИТРА ҐАБА** з села Середпільці, пов. Радехів. Має перебувати в околици Ню Йорку. Хто би о нїм знав, або він сам, зволить зголосити ся на адресу: 57-59

ПАРАНЬКА КРАЙ,
2007 W. Grand Ave., Chicago, Ill.

Пошукую своєї сестри **МАРІЇ МУДРОВСЬКОЇ**, зам. Агрис. Походить з села Гоблянка, пов. Збараж. Має перебувати в Нюарку, Н. Дж. Голоситись прошу на адресу: 57-59

ANDREW MUDROWSKY,
Tennessee Coal, Iron & R. R. Co.,
Ensley, Ala.

Пошукую ПЕТРА ГАВРИША, родом з Николаєва коло Ґаїв і **ІВАНА КОСТИКА**, родом зі Станиславівщини, котрі в р. 1911 з Прус приїхали до Америки. Хтоби про них знав або вони самі, нехай зголосять ся на адресу: 56-58

MIKE KUSHEY,
c/o American Ukrainian Exchange,
520 E. 6th Street, New York, N. Y.

Пошукує вуєчного брата **ФЕДЯ КОРОЛЯ** з села Серики Горішні, пов. Рогатин. Перед роком перебував в Перт Амбой, Н. Дж. Хтоби о нїм знав або він сам прошу голоситись до: 54-57

ANDREW HUMAN,
172 R. R. Ave., Olean, N. Y.

Пошукую своїх краянів **ПЕТРА І ПАНТЕЛЕЙМОНА АНТОНІЙЧУКА** з села Голошови, пов. Борщів; мають перебувати на Вест. Хтоби о них знав або вони самі зволять голосити ся на адресу: 54-57

ALEX YARMEY,
160 Wahconah St., Pittsfield, Mass.

Пошукую свого брата **АНДРУХА НЕСТОРА** з села Криве, повіт Бережани. Хтоби о нїм знав або він сам, прошу голоситись на адресу: 55-57

MARY NESTOR,
125 Selkirk St., Buffalo, N. Y.

Потреба АҐЕНТІВ для заступництва American Ship Protector Co. в їх власних місцевостях. — Виняткова нагода. Добре комісове. — Анґлійської мови не вимагаєсь. — Пишіть по подробиці до: **American Ship Protector Co., Theodore R. Krzyzanowski, General Agent, 208 North Clarion St., Philadelphia, Penna.** 56-60

Пошукую свого брата **САВКУ КАНАФАР**. Походить з села Гнилички малі, пов. Збараж. Виїхав до Америки тому 14 літ і перебував 2 роки на Гіквіл, Н. П., а відтак виїхав до Ню Йорку і від тоді не знаю де він є. Прошу його самого, або хтоб знав де він перебуває, зголоситись на понизшу адресу. В нагороду даю $5.00. 56-57

MARY HLADKA,
Box 418, Westbury, L. I., N. Y.

МАҐІЧНІ ПРИБОРИ, КАРТЯНІ ШТУКИ, забави домові і театральні. Цінник висилаю за одержанем 4 цнт. 48-83

S. JANOWSKI,
3104 N. 15th Street,
Philadelphia, Pa.

ПОТРЕБА ЛАДОВАЧІВ ВУГЛЯ

жонатих і самотних до The Reliance Coal & Coke Co., Glomawr, Ky. в поблизу міста Hazard, Ky., Perry Co. Майни вентильовані. Високість вугля 4 стопи і 4 цалі. Нема лупку і каміня. Робота машинова. Стала робота. Добрі робітники заробляють від $80.00 до $120.00 на два тижні. Уживаєсь відкрите сьвітло. Склепи на місци. Вигідні доми з електричним сьвітлом, водопроводи в хаті. $1.50 за кімнату. Місця розривкові, школи і костели. — Голосіть ся особисто або пишіть до:

THE RELIANCE COAL & COKE CO., GLOMAWR, KY.

Їдьте зелізницею Louisville & Nashville R. R. в Winchester, Ky., або McRoberts, Ky. 36в-лип2

Богато людий недужих. Чому? Бо не зовсім правильно вилічені.

Dr. S. P. MANSHIP

дасть пораду для Вашого здоровля таку, як потреба вимагає.

Ми лічимо успішно всі хронічні, нервові, кровні, нашкірні і инші недуги.

Ми примінюємо найновійші методи лїченя, які скоро і певно Вас вилічать.

МИ НЕ ЛІЧИМО, ЯК ПІЗНАЄМО, ЩО ХОРИЙ Є НЕ ДО ВИЛІЧЕНЯ.

В нашім офісі лічимо мужеські і женські недуги при 20-літнім досьвіді і при помочи всіх засобів. Лічимо при помочи електрики і механічних приладів, котрі мають признане військових лікарів і то є наша спеціяльність при лїченю всіх недуг.

Говоримо Вашою мовою

Prof. Dr. MANSHIP

наслідник проф. Dr. SLOAN-A

Напроти склепу Kaufman Baers

408 SIXTH AMENUE, СПЕЦІЯЛІСТ PITTSBURGH, PA.

ГОДИНИ ОФІСОВІ: Щодня від 9. рано до 8. веч.; неділї від 9.30 до 1-ої в полуд.

Недужі мущини і женщини

ПРИХОДІТЬ ДО МЕНЕ!

з якоюбудь хронічною, нервовою і долегливою слабостю, які вимагають опіки лікара специялиста.

ШУКАЙТЕ ПОМОЧИ ТАМ, ДЕ II МОЖНА НАЙТИ,

і вертайте правою дорогою до доброго здоровля.

PROFESSOR

Dr. ALDEN

717 LIBERTY AVE., PITTSBURGH, PA.

Години урядові: від 9-ої рано до 4-тої попол., а вечерами від 6. до 8-мої.

В неділї від 10. рано до 2. попол.

ОГЛЯДИНИ НЕ БУДУТЬ ВАС КОШТУВАТИ НІЧОГО, коли віддасьте ся його опіці. Докладні ОГЛЯДИНИ відкриють Ваш ПРАВДИВИЙ ФІЗИЧНИЙ СТАН і впровадять Вас на добру дорогу до здоровля, защадять Вам терпіня і усунуть всякі непевности.

Довгі літа практики. Найновійші успішні методи, медичні і електричні апарати. Новомодне уладжене. Все тут як найліпше для недужих людий.

Сотки мущин і женщин уникнуло операцій через поспішне застосоване найновійших научних метод.

Коли Ви не могли найти доси пільги у Ваших терпінях і чуєтесь зневірені, то зголосіть ся до МЕНЕ і переконайте ся які успіхи можна осягнути для Вашого здоровля, при примінєню найновійших метод у лїченю.

ЧИ ВИ ТЕРПИТЕ

на ослаблене нервів, болї в крижах, втрату памяти, бите серця, слабість нирок, задумчивість, пригноблене, болї голови, дрощі, привиди, ослаблене членів тїла; боляки, скірні викиди, катар, пече Вас горло, болї жолудка і в крижах, болї горла, горячку, запір, ревматичні болї, прищі? Сі як і другі недуги є першою проявою яка може нанести шкоду Вашому здоровлю.

Я лічив мущин і жінок через довгі роки. Ваші відвідини упевнять Вас про мої способности і вдоволять Вас, бо я поможу Вам в скорім часї. Я лічу сам причину недуги а її симптоми уступають скоро. Памятайте, що порада є зовсїм безплатна. — Приходіть до мене сейчас, коли шукаєте помочи лікарської. Зволїкане є небезпечне. 77-89—

Prof. DR. WM. ALDEN, 717 Liberty Ave., Pittsburgh, Pa.

ЗНЕВІРЕНІ і ЗНЕОХОЧЕНІ

НЕДУЖІ МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ

котрі терплять на якубудь хронічну, нервову або збірну недугу, прийдіть до мене ще сьогодня без ніякої оплати. Моя порада і спостереженя не будуть коштувати Вас нічого. Цілковита фізична екзамінація при примінєню X-Ray апарату відкриє Ваш дійсний стан і слабість.

Я лічив мущин і жінок через довгі роки. Одна візита упевнить Вас про мої способности і вдоволить Вас, бо я даю результат в скорім часї. Я лічу саму причину стану недуги а обяви сейчас зникають.

Сотки мущин і женщин уникнуло операцій через поспішне примінене найновійших научних метод.

Коли Ви не могли найти доси пільги у Ваших терпінях і чуєтесь зневірені, то зголосіть ся до МЕНЕ і переконайте ся які добрі успіхи можна осягнути для Вашого здоровля, при примінєню найновійших метод у лїченю.

Не пробуйте всяких способів. Не тратьте часу і гроший.

Прийдіть ще нині. Я радо розмовлю ся з Вами. Я маю деякі з найновійших електричних апаратів і X-Ray машини на лічене хронічних, нервових і збірних недуг. Коли Ви недужі, то посьвятіть хвилю часу, щоби поговорити зі мною. Радо Вас прийму. 153—

Години офісові: 9. рано до 4. попол. Вечерами від 6. до 8.

DR. LEWIS

749 Sixth Ave., Bet. 42nd & 43rd Streets New York

В неділї і сьвята від 10. до 2. попол.

ЧИ ВИ Є ХОРІ?

Єсли ви терпите на нову або застаріну хоробу і не дістали жадної помочи у специялистів,

Прийдіть до мене — а я доведу до результату

скоро, тревало і за малу нагороду, без ніякої перерви у Вашім занятю. Мої офіси находились через довгі роки в тім самім будинку, і мене знають як осторожного, ревного і успішного специяліста. Одна візита в моїм офісї і точна екзамінація упевнить Вас, що Ви вступили на дорогу яка веде до здоровля.

Коли Ви терпите

хронічні болї голови, заворот голови, привиди, маячить ся Вам в очах, слаба память, слабі і непевні нерви, безсонність, болї в карку і хребтї, ревматизм в суставах, слабість горла, шкірні клопоти, недомаганя жолудка і кишок, невральгічні болї, виступи на язику і запір. Прийдіть до мене. Найновійші і признані наукові методи лїченя при застосованю ЕЛЄКТРИКИ І ВДИХУВАНЯ запевнять Вам по всі часи можливі успіхи.

ПОРАДА ЗОВСІМ ДАРОМ. ПРИЙДІТЬ НИНІ.—НЕ ВІДКЛАДАЙТЕ.

Dr. HANNON, СПЕЦІЯЛІСТ

146 East 14th Street, Напроти Tammany Hall NEW YORK CITY

Години офісові: Денно від 9. рано до 4. попол.—Вечер: від 6. до 8. В неділї і признані сьвята: від 10. до 2. в пол. [illegible]

ОСІБНИЙ ПОЧЕКАЛЬНИЙ ПОКІЙ.

ВЗОРИ ДО ВИШИВАНЯ

20 ріжнородних карток, з гарними взорами в двох кольорах, мають двояку вартість. Можуть служити до переписки яко почтівка а для аматорів є дуже великої вартости при вишиваню сорочок, фартушків, пошивок і инших річий. — Ціна 20 карток-взорів $1.00.

Нитки до вишиваня (ріжні кольори) 4 цнт. один моток. Канва 50 цнт. один ярд.

КОЖДИЙ УКРАЇНЕЦЬ повинен носити **ҐЕРДАН** (вісьорок) до годинника, з гербом України, котрий вироблений артистично і гарно з найдрібнїйших кораликів в сїмох кольорах. Ціна $3.00. Хто замовить разом 6 Ґерданів, дістане один даром. Хто уміє робити Ґердани, нехай купить у нас кораликів. Один бонч коштує 25 центів.

ШОВКОВА КРАВАТКА, якої ще не було в Америці ані в старім краю. Барва краватки є біла, зелена, синя або блакитна. На них вишитий ручно, гарно і старанно герб України синьо-жовтим шовком. Ціна Краватки $1.50. Хто замовить разом 6 штук дістане одну даром.

СОПІВКИ (ДУТКИ) маємо старокрасві дуже гарно точені, з доброго дерева і видають гарний голос. Три штуки коштує $1.50. 57,8,9,61с—

Замовленя висилайте грішми або моні одерами на адресу:

"UKRAINSKYJ BAZAR",
168 E. 4th St., New York City.

W.B. CORSETS

W. B. Nuform Корсети

Для Нерозвинених і Пересічних Статій Женщин

Робить кожду стать гарною і ніжною. Дешеві, вироб бездоганний; нема їм рівних у вигоді, ношеню і гарній формі.

W. B. Reduso КОРСЕТИ

для Отилих Осіб

Скриває отилість; огладжує стан бедер. Шнурівки малі. Легко до них привикнути по першім вдягненю.

W. B. "REDUSO" Style 752

До набутя у всіх більших склепах.

W. B. "NUFORM" Style 327

WEINGARTEN BROS., INC. NEW YORK & CHICAGO

Читайте українські книжки і ґазети, бо часте читане веде до просьвіти, а просьвіта — се сила. — Пишіть по цінник книжок до друкарнї „Свободи".

ДОПИСИ.

З FRANKFORD, PA.

Театральне представлене.

В суботу, дня 20. цьвітня с. р., відбуло ся в нас представлене під заголовком „Убийники", мельодрама в 5 діях, а 11 відслонах. Штука ся є знана нашим Українцям і є трудна до відограня, однак її відограно дуже добре, чого ніхто не сподівав ся. Людий була повна галя, а між ними богато Поляків, котрі не можуть налюбувати ся українським представленем.

Около 8-мої години підняла ся куртина, а місцевий парох, о. В. Петрівський, обяснив коротко гостям, яку користь виносить чоловік, бувши на представленю.

Найліпше відограли свої ролї слідуючі особи: Ґарасима Деруна грав п. Николай Ґузяк. Сей відограв свою ролю як справдішний війт. Його постава і рухи вдоволили публику, за що діставав грімкі оплески. Ролю Гаськи грала панна Ольга Буґай. Се правдива акторка і видно, що вона не перший раз на сцені, бо відограла свою ролю дуже добре. Ролю Грицька відограв п. Емілїян Лешків. Сей то вже добре знаний зі своїх виступів і він відограв свою ролю як найліпше. Ролю Василя грав п. Д. Кравчук. Він чарував публику своїм співом і взагалі рухами, за що діставав гучні оплески. Ролю Якима Багрія відограв п. А. Дяківський дуже добре, як правдивий і розумний отець. Ролю Настї відограла панї М. Брик. Вона як своєю поставою так і рухами вдоволила кождого і до сьміху приводила публику. Треба знати що вона не перший раз на сцені і тому так красно поводилась. Ролю Марійки відограла панна М. Марущак чи не найліпше зі всїх, а що дуже красно співала, то її спів, постава і відвага приводили публику до зворушеня. Ролю Леся відограв п. М. Ґрамяк як правдивий сїльський парубок. Ролї вартівників відограли пп. М. Смачило і Д. Ґрамяк дуже добре, за що публика нагородила їх гучними оплесками. Ролю Герцка грав п. П. Мосьондз. Сей своїми рухами і мовою приводив публику до сьміху за кождим виступом, а треба знати, що п. П. Мосьондз навчив ся свою ролю за два дни, бо аматор, котрий мав сю ролю грати, тяжко захорував. Пан П. Мосьондз знаний ще зі старого краю, тож і не диво, що так гарно відограв свою ролю. Ролю Панька відограв п. В. Питель досить добре. Меньші ролї, як судія, лїкар, жандарм, судовий секретар, сьвященик, кат, гайдуки, свахи, дружки і весільний староста, випали також добре.

Честь Вам, панове аматори, за Ваш труд і працю, котру Ви положили коло так гарного представленя. Треба знати, що не мало труду доложив місцевий дякоучитель п. Н. Демків, що потрафив так гарно вивчити таку трудну штуку.

Представлене закінчено відсьпіванем нашого гимну „Ще не вмерла Україна". Публика розійшла ся вдоволена з такого представленя, не нарікаючи, хоч тікети були досить дорогі.

Гість.

—o—

З BOSTON, MASS.

Осторога для тих, що не належать до жадної орґанїзації.

Дня 15. цьвітня б. р. я додовідав ся, що 14. цьвітня о 5-тій годині пополудни у міськім шпитали в Бостонї помер чоловік, якого нема кому поховати, бо він не мав цента при душі. Сей чоловік — як говорили люди — називав ся Йосиф Стрільчук і був родом з села Рожнїв, повіту Снятин, в Галичинї. Небіщик не належав до нїякої орґанїзації, до нїякого товариства, тож не було за що похоронити його як слїд і не було кому віддати йому послїдної прислуги так, як сього вимагала потреба.

Кілько то наші українські часописи напоминають і толкують народови, аби не було українського чоловіка, котрий не належав би до української орґанїзації або до українського товариства. А чомуж не всі наші люди слухають того розумного голосу? Бо між нами є ще богато одиниць байдужних, недбалих, що жиють тільки з дня на день і не журять ся тим, що буде завтра чи то зними чи з їх родинами. Розуміеть ся, що кождого такого недбалюха чекає такий конець, який постиг бл. п. Йосифа Стрільчука. Та коби тут розходило ся лише о них самих, то — Бог з ними; але яка доля чекає тих, котрих вони осиротили! Я такої гіркої долї не желав би і найбільшому свому ворогови.

Менї не може вийти з дива, як чоловік при здорових змислах може бути сам собі ворогом. Не можу зрозуміти, як чоловік, що має Бога в серци, може по своїй смерти лишити без нїякого забезпеченя свою жінку або свої дїти. Я не знаю, чи такий чоловік має навіть право звати себе чоловіком, сотвореним на образу і подобу Божу...

Кождий тутешний Українець знає, що найліпшою, найсовіснїйшою і найбезпечнїйшою нашою орґанїзацією в Америці є Український Народний Союз. Кождий се знає, але не кождий стараєть ся стати його членом. Та докиж воно так буде?...

Українцї! Братя мої рідні! Чи смерть бл. п. Стрільчука не навчить Вас нїчого? Роздумайте Ви добре над тим і схаменїть ся, поки час! Дай Боже кождому як найдовшого житя, але не забуваймо, що стереженого Бог стереже. Не забуваймо, що смерть — то злодїй, котрий приходить до нас ненадїйно і видирає нам наше тузємне житє. Коли хто з нас є вже такий байдужний, що не дбає за своє власне житє, то кождий розумний чоловік мусить дбати за житє і за долю своїх рідних.

Родимцї! Забезпечуйте себе, а зглядно свою родину в Українськім Народнім Союзї, бо сей Союз по Вашій смерти, або навіть на случай якого Вашого калїцтва чи недуги, стане батьком Вашій родинї. Не отягайте ся з тою справою, а таки ще нинї зголосіть ся до низше підписаного орґанїзатора У. Н. Союза. Моя адреса: Frank Novack, 18 Leverett St., недалеко Норт стації, Boston Mass. (мешкаю на першім фльорі ззаду).

Франко Новак.

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

НЮАРК, Н. ДЖ. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 76, повідомляє всїх своїх членів, що річний мітінґ відбудеть ся в суботу, 18. мая, о годинї 8-мій вечером, під числом 93 Вен Бюрен стр., в школї парохіяльній. На тім мітінґу контрольори каси мають здати звіт з цїлого року. Потім наступить вибір комітету на біжучий рік. Будемо принимати нових членів до братства без вступного, а до У. Н. Союза після статута. Котрий член не прийде на мітінґ, буде караний після ухвали братства. — Комітет.

МІЛВОКІ, ВІС. Тов. ім. Івана Франка, від. 103, повідомляє всїх своїх членів і членкиць, що 18. мая б. р., о годинї 7.30 вечер, відбудеть ся в галї парафіяльний мітінґ, на котрім мусять явити ся всї члени У. Н. Союза і заплатити свою належитість, бо инакше будуть суспендовані. Дорогі Товаришї! Просимо приведіть з собою нових членів, бо як вам самим відомо, наша орґанїзація Український Народний Союз, є потрібна для кождого Українця. — В. Худик, предс.; Гн. Брензей, секр.

РЕКОРДОВИЙ ЗВІТ УКРАЇНСЬКОГО НАР. СОЮЗА.
за місяць цьвітень 1918 р.

УВАГА,

котру кождий місцевий Урядник і член Українського Народного Союза повинен вельно прочитати і до неї стисло застосувати ся.

Члени, оголошені в рекордовім звітї за місяць цьвітень 1918 року як суспендовані або виключені за неплачене місячних вкладок чи з иньших причин згідно зі статутом орґанїзації, коли хотять і на далї бути членами У. Н. Союза, мусять зголосити ся в протягу сего місяця (мая) до своїх відділів і вписати ся наново, заплативши всї свої вкладки і залеглости до місцевої каси на руки відділових урядників. Як сего не зробить до кінця мая 1918 р., то в червни 1918 р. мусять виповнити нові аплікації (просьби о принятє), коли хотять бути членами У. Н. Союза, подібно, як кождий новий кандидат. Ті знов члени, котрі в місяцю цьвітни 1918 року взяли переступні листи, а що досі не зголосили ся до якогось иншого правно істнуючого відділу У. Н. Союза, мають се зробити в місяцю маю 1918 року, бо на другий місяць, т. є. в червни 1918 року вичеркне ся їх з членів орґанїзації, а тоді вони можуть бути приняті до У. Н. Союза тільки на підставі нових аплікацій (просьб о принятє).

НОВОПРИСТУПИВШІ ВІДДІЛИ:

Братство св. Юрія в Кемптон, В. Ва.

В. 153. Утринюк Михайло, Палїй Николай, Лазорек Параска, Андрусяк Василь, Лазорек Іґнатій, Андрусяк Юрко, Унуфряк Николай, Лївак Михайло, Тимчук Николай, Тимчук Марія, Кожан Николай, Лазорек Кузьма.

НОВОПРИСТУПИВШІ ЧЛЕНИ:

В. 2. Хомяк Іван.
В. 3. Світлюк Олекса.
В. 5. Шевчук Константин.
В. 14. Грицюк Іван.
В. 17. Левінський Михайло.
В. 23. Головчак Максим, Іванюк Стефан, Баюс Стефан, Гущук Николай.
В. 24. Бусько Федьо, Левінський Мих.
В. 27. Здирко Іван, Фенцор Теодор, Кур Іван, Перепеска Николай, Гладкий В.
В. 44. Нечестий Михайло.
В. 46. Дроздик Михайло.
В. 48. Масляний Анна.
В. 53. Климко Анастазія.
В. 56. Тютюник Михайло, Панько Іван, Лишак Іван, Муха Іван, Малецький Николай, Стрілецький Дацько, Ковак Василь, Совяк Андрій, Шпота Михайло.
В. 58. Чебеняк Іван.
В. 61. Глади Йосиф, Цапович Іван.
В. 63. Кирпицький Ілько, Туткевич Николай.
В. 64. Напура Василь.
В. 65. Петрик Михайло, Балецький Николай, Гілків Йосиф.
В. 66. Грушкевич Марко.
В. 69. Кука Стефан.
В. 70. Мазур Ева.
В. 74. Сойка Іван, Дроговоз Михайло, Чорній Павло, Благітка Йосиф.
В. 75. Здашкевич Олекса, Гапа Теодор.
В. 76. Олейник Франко.
В. 77. Федаш Петро.
В. 81. Бітовський Михайло.
В. 103. Петричка Николай, Салаш Антін, Ковальський Василь.
В. 104. Ткач Михайло.
В. 108. Дзят Іван.
В. 109. Прибильський Михайло.
В. 112. Качмар Розалія, Чубінська Емілія, Кривейко Христина.
В. 114. Пахолик Юрко.
В. 116. Зеленецький Дмитро.
В. 126. Стецїв Теодор, Заянь Корнїй, Мануляк Павло.
В. 130. Вишпаний Іван, Олїйник Демко, Бойко Михайло.
В. 132. Кухтяк Теодор.
В. 139. Волошин Михайло, Книгиницький Николай, Іваськ Павло.
В. 141. Лакомський Гнатко.
В. 142. Цьвойкала Франціштек.
В. 143. Кушнір Зофія, Прокопів Петро, Шейб Петро, Онишків Яким, Васильців Йосиф, Холявка Петро.
В. 144. Кий Яким, Петришин Теодор, Мацїй Николай.
В. 147. Заянь Іван.
В. 149. Гавдун Іван.
В. 152. Котельницький Михайло, Янчишин Іван.
В. 160. Сенкевич Йосиф.
В. 168. Коритко Василь.
В. 174. Шмаленберг Йосиф, Паньчишин Дмитро.
В. 206. Клекот Петро, Мішанець Мих.
В. 213. Кобилинська Марія, Ониськів Роман, Свеяк Стефан, Козак Іван.
В. 215. Титла Евгенїя, Титла Ісидор.
В. 217. Шевчук Данило, Олїйник Іван, Костїв Михайло.
В. 218. Соляк Василь, Дзябка Іван.
В. 220. Демко Антін, Човняк Іван.
221. Демчук Василь, Кобрин Стефан, Капацько Матрона.
В. 228. Боднар Марія, Кузьо Ева, Томко Анна.
233. Павлик Анна, Ходоровський Ол.
В. 237. Гайда Теодор, Швайка Павло, Вестягин Франко, Котик Іван.
В. 239. Станько Гарасим.
В. 245. Волинчинський Михайло.
В. 247. Іващко Василь (Ільків), Спичишин Текля.
В. 248. Псуй Павло, Каптїй Теодор, Стечун Вайтко.
В. 259. Лень Дмитро, Саламан Вікторія, Гіловський Антін, Патрун Іван.
В. 270. Панас Леон, Гриник Дмитро, Світницький Петро, Петристи Олекса.
В. 273. Драбік Йосиф, Драбік Казимирка.
В. 276. Паходик Мих., Сокира Григорій.
В. 286. Фрич Іван.
В. 292. Вітик Іван.
В. 293. Кузма Петро.
В. 295. Марич Николай.
В. 300. Малговський Василь.
В. 301. Якубович Григорій.
В. 308. Токарський Тони.
В. 316. Бoлтусь Йосиф, Маслїй Данило.
В. 318. Лукачовська Анна.
В. 322. Габла Анна.
В. 324. Гонта Текля, Винник Яким, Гелета Михайло.
В. 336. Воробель Дмитро, Тремблюк Іван, Мялин Семен.
В. 341. Жук Андрій.
В. 349. Козар Николай.
В. 355. Проданик Іван, Колодчак Кульчицький Іван.
В. 367. Климишин Петро, Гринїв Петро.
В. 370. Янків Василь, Тогога Іван.
В. 384. Мулик Семен.
В. 385. Греськів Йосиф.
В. 388. Дїдух Гнат.

ЧЛЕНИ НАНОВО ПРИНЯТІ.

В. 3. Пелещак Семен.
В. 4. Сенько Стефан.
В. 5. Олїйник Павло, Солдат Юрко.
В. 41. Родницький Андрій, Свеяк Федор.
В. 44. Хома Станислав, Балнюк Дмитро, Заприлюк Василь.
В. 59. Мисак Григорій.
В. 63. Дупівка Василь.
В. 66. Фединяк Микола.
В. 67. Шморгун Лев.
В. 75. Шпак Іван.
В. 87. Чехович Николай.
В. 91. Дюк Семко.
В. 94. Василяк Павло.
В. 109. Лешковець Матїй.
В. 116. Кравець Михайло, Черсватий Василь.
В. 119. Сокіл Розалія.
В. 123. Кеселовський Сергій.
В. 133. Процький Василь.
В. 146. Дзюма Николай.
В. 149. Флик Адам.
В. 168. Коцїнський Михайло.
В. 217. Баберус Михайло, Бойко Михайло, Біняшевський Михайло, Дуда Онуфрій, Качмарик Василь, Ковба Іван (Данила), Ковба Іван (с. Михайла), Ковба Николай, Кучмій Григорій, Мошопка Пилип, Рудий Іван, Федунь Михайло, Швець Ант.
В. 218. Бурий Михайло, Пушак Семен, Сиротюк Іґнатій, Шибеляк Іван, Кос Йосиф, Муляpчик Михайло.
В. 229. Заліцковський Адам, Крук Михайло, Сахрин Гриць.
В. 230. Надворський Іван, Яремій Дмитро, Фік Теодор.
В. 248. Кобилянський Йосиф.
В. 278. Бирицька Параскевія.
В. 274. Іолянський Михайло, Максимич Іван, Ґурбіль Стефан.
В. 283. Довгий Петро, Петришин Френт, Смоляк Григорій, Романяк Николай.
В. 292. Коваль Текля, Трухим Григорій.
В. 316. Коритко Дмитро, Джумак Григорій, Скробач Сильвестер.
В. 326. Клюс Олена, Ільчишин Іван, Кузів Федько.
В. 332. Захарків Анна.
В. 341. Секелик Григорій, Гусар Васько, Періль Леон.
В. 350. Ямрога Войцех.
В. 363. Підскальний Михайло, Луцишин Николай.
В. 396. Федунок Танас, Федунок Анна.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ КАРТАМИ (ЛИСТАМИ).

В. 8. Федьків Михайло.
В. 35. Зазуляк Андрій.
В. 47. Поливка Юрко.
В. 57. Слободян Стефан.
В. 69. Скаськів Михайло.
В. 83. Аркатин Гринько.
В. 105. Качара Клим.
В. 111. Ярема Олекса, Папушка Анна.
В. 127. Чехович Миколай.
В. 132. Шморгун Лев.
В. 142. Нагрибецький Антін.
В. 146. Кучмій Теодор, Семен Николай.
В. 152. Дїдоха Григорій, Олїйник Стефан, Сидорович Володимир.
В. 179. Шмит Томко.
В. 214. Фітель Іван.
В. 217. Дмитрук Ілія.
В. 218. Плекан Григорій.
В. 237. Кашуцинський Лука.
В. 239. Пpисляк Іван.
В. 276. Лесак Анна, Лесак Федор.
В. 326. Соколовський Іван.
В. 326. Соколовський Іван, Соколовська Магдалина.
В. 338. Трешилюк Анна, Трешилюк Михайло, Качор Іван.
В. 396. Салїй Василь.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ ЗА НЕПЛАЧЕНЄ МІСЯЧНИХ ВКЛАДОК.

В. 3. Тхір Антін.
В. 7. Костів Йосафат, Граничний Василь.
В. 14. Матейчук Михайло.
В. 17. Пограничний Йосиф.
В. 19. Буртник Василь.
В. 24. Целип Фецко.
В. 32. Мельничук Ілія.
В. 34. Скроба Марія.
В. 38. Гума Теодор.
В. 49. Вєпковський Маріян.
В. 51. Ярмік Іван.
В. 58. Гребеняк Николай.
В. 59. Сорока Софрон.
В. 65. Галайцьо Іван.
В. 71. Набуда Пазя.
В. 76. Гнатишин Никита.
В. 96. Вавро Филип, Кульчицький Волчко Фльоріян.
В. 97. Вишнївський Йосиф.
В. 101. Голодняк Федор, Шишола Теодор, Адамов Константин, Чупа Василь, Млавець Юрко, Демко Іван.
В. 103. Паращук Іван.
В. 104. Гаврилюк Трохим.
В. 108. Муштук Теодор.
В. 109. Градек Балтіх.
В. 114. Яців Николай.
В. 117. Ханячівський Михайло.
В. 120. Порада Андрій, Вітушинецький Ілія.
В. 121. Берчук Дмитро, Челеватий Нилип, Моздір Гаврил, Стефанюк Николай.
В. 122. Сокелинський Михайло, Сусоль Михайло.
В. 135. Копильчак Михайло, Терлецький Василь, Жилка Емілїян.
В. 136. Карпінський Дмитро.
В. 137. Терлецький Іван.
В. 146. Дротомирецький Антін.
В. 147. Мич Василь, Настерчак Стефан, Котїха Константин.
В. 154. Бозретка Пазя.
В. 155. Стадник Гнат.
В. 170. Кузмич Григорій, Статурський Лука.
В. 175. Лукач Андрій, Снежек Франко.
В. 215. Кориндович Хрисостом.
В. 217. Андрусїв Михайло, Іванів Андрій, Антонків Николай, Балюс Семен, Гетоа Кирило, Кубарич Ілія, Милян Андрій, Панчук Ісидор, Плекан Петро, Ярмах Петро.
В. 218. Степан Стефан, Гречек Михайло, Гілчек Іван, Косопуд Теодор, Лесьюк Іван, Микільчак Николай, Сокіл Петро.
В. 225. Мартинів Григорій.
В. 237. Дутка Іван, Равлюк Іван.
В. 248. Фарина Іван, о. Василевич Тимофтей.
В. 259. Клемко Василь.
В. 273. Копюба Йосиф.
В. 282. Каменюк Іван.
В. 292. Даниловський Николай, Ласт Тимко, Жовна Ілько.
В. 301. Павлюк Григорій.
В. 336. Лабяк Михайло, Олеськ Іван, Третяк Іван, Хромейко Дмитро.
В. 341. Власецький Михайло, Матійчук Теодор, Гнатків Іван, Шепетюк Стефан.
В. 363. Кліщ Іван, Костїв Іван, Леськів Николай.
В. 367. Мельник Михайло.
В. 369. Кравець Стефан.
В. 370. Летоцька Анна.
В. 388. Волошин Іван.

ЧЛЕНИ ВЗЯВШІ ПЕРЕСТУПНІ КАРТИ (ЛИСТИ).

В. 5. Фітяк Михайло, Фітяк Анна.
В. 8. Чолїй Николай.
В. 18. Предалмірський Петро.
В. 45. Слободзян Стефан.
В. 53. Беретяк Григорій.
В. 59. Фельків Михайло.
В. 67. Шморгун Лев.
В. 70. Булїй Петро, Булїй Юлія.
В. 75. Семен Николай.
В. 87. Чехович Микола.
В. 88. Романюк Ілія.
В. 91. Беркош Юрій.
В. 94. Іваськевич Іван, Іваськевич Теодозія.
В. 109. Клишковський Петро.
В. 114. Куйбіда Франка.
В. 124. Балас Дмитро.
В. 132. Бачара Клим.
В. 133. Сидорович Володимир, Дїдоха Григорій, Олїйник Стефан, Скаськів Мих.
В. 146. Дзюма Николай.
В. 165. Соколовський Іван, Соколовська Магдалина.
В. 178. Нагрибецький Антін.
В. 170. Яськів Гнат (Тріш).
В. 213. Кащук Петро.
В. 217. Онуфрик Дмитро.
В. 221. Шеремета Василь.
В. 229. Яворський Петро.
В. 235. Афтанас Йосиф, Качор Іван, Карпен Володимир.
В. 237. Дапів Антін, Кущак Іван.
В. 239. Аркатин Гринько.
В. 276. Мончак Григорій, Мончак Наталія.
В. 350. Пригорський Йосиф.
В. 355. Фітель Іван.
В. 369. о. Кульматицький Денис, Лотоцький Володимир.

ЧЛЕНИ ПОМЕРШІ.

В. 1. о. Констанкевич Іван.
В. 57. Апостол Йосиф.
В. 146. Стельмах Іван.
В. 175. Дячишин Анастазія.
В. 217. Онуфрик Дмитро.
В. 237. Сопко Марія.
В. 276. Лень Йосиф.
В. 301. Габ Теодор.
В. 316. Демкар Іван.
В. 330. Стоблина Николай.

ЗІСТАВЛЕНЄ.

В місяцю марті 1918 р. було членів в У. Н. Союзі	10.662
В місяцю цьвітни 1918 р. принято нових членів до У. Н. Союза	176
В місяцю цьвітни 1918 р. принято наново в члени У. Н. Союза	77
В місяцю цьвітни 1918 р. принято з переступними картами (листами) до У. Н. Союза	31
В місяцю цьвітни 1918 р. перейшло м инших кляс посмертного	24
Разом	10.970
В місяцю цьвітни 1918 р. суспендовано за неплачене місячних вкладок чи инших причин	103
В місяцю цьвітни 1918 р. взяло переступні карти (листи)	44
В місяцю цьвітни 1918 р. перейшло до инших кляс посмертного	24
В місяцю цьвітни 1918 р. померло	10
Разом	181
В місяцю цьвітни 1918 р. У. Н. Союз числив членів після сімох кляс посмертного	10.789

ПІСЛЯ КЛЯС І СУМИ ОБЕЗПЕЧЕНЯ:

Кляса D $100	4
Кляса A $250	424
Кляса AA $500	4.574
Кляса B $750	184
Кляса CC $2000	5
Кляса C $1000	5.537
Кляса BB $1500	61
Разом	10.789

К. Кирчів, гол. предс. У. Н. С.
М. Угорчак, гол. рек. секр. У. Н. С.

ПОВІДОМЛЕНЄ.

ЧЛЕНИ ВИКЛЮЧЕНІ ЗА НЕПЛАЧЕНЄ МІСЯЧНИХ ВКЛАДОК.

Члени, які були суспендовані в марті с. р. і котрих імена були вже голошені в рекордовім звіті за марець 1918 р., а котрі не зголосили ся в місяци цьвітни 1918 р. о принятє їх наново, зістали виключені з орґанїзації. Котрий би з понизше наведених хотів віднискати членство, мусить в сїй справі віднести ся письменно в протягу сего місяця до головної канцелярії У. Н. Союза.

В. 36. Мітан Малашка.
В. 41. Литвин Олекса.
В. 44. Локайшк Теодор.
В. 49. Приходa Юстин.
В. 60. Буда Михайло.
В. 75. Савчин Николай.
В. 77. Гринишак Олекса, Зелїнська Марія.
В. 78. Вирвіх Адам.
В. 91. Гвоздик Дмитро.
В. 97. Кохан Остап.
В. 102. Кубенець Стефан.
В. 103. Маґас Панько, Білик Зофія, Колодрубець Павло.
В. 109. Левінський Петро.
В. 110. Чайковський Петро.
В. 111. Салїи Онуфрій, Шевчик Максим, Бобак Юрко.
В. 120. Мацуцький Олекса.
В. 127. Вайс Йосиф.
В. 146. Пасяк Петро.
В. 147. Слота Михайло.
В. 149. Качмар Іван, Качмар Михайло, Крупа Дмитро, Опалюх Михайло.
В. 160. Могила Марія, Нрийма Прокіп.
В. 170. Гарасимчук Теодор, Грицишин Кость, Кулинич Яків.
В. 218. Дашко Стефан, Рошко Василь.
В. 223. Глїб Йосиф.
В. 239. Москаль Анна.
В. 315. Климко Юлія.
В. 316. Макойда Гр.
В. 326. Сеньків Григорій.
В. 338. Городинський Антін.
В. 363. Піндур Стефан.
В. 364. Веяс Василь.
В. 369. Явний Ілія, Явна Ксеня, Куровський Олекса.
В. 370. Бугера Стах.
В. 385. Гакалїв Петро.

Сї члени взяли переступні карти в місяцю марті с. р., а в цьвітни с. р. не зголосили ся до жадного иншого правного відділу У. Н. Союза. Коли вони не зголосять ся в протягу місяця мая с. р. зістануть

В. 350. Олнищїв Филип.

виключені.

Замітка: Всї сї члени відчислено від загального числа членів в рекордовім звіті з січня 1918 р.

Мих. Угорчак, гол. рек. секр.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

Перший голос оборони з уст державного Українця.

В 55-тім числі „Свободи“ ми подали кілька стрічок Івана Окунцова, редактора нюйорської часописи „Рускій Голос“, в яких він по „братерськи“ сказав, що Україна вже навіки вмерла... Тепер в тій-самій ґазеті (ч. 397. з 10. V.) читаємо тихий протест якого „Волинського Українця“. Між иншим там говорить ся: „Я не ґоджу ся з тим, що п. Окунцов у своїй передовиці, поміщеній в „Рус. Гол.“, висказав ся, що прийшли останні дні малоруської вольности. Малоруська свобода пропала ще в 1654 році, коли Малоросія, на чолі з гетьманом Б. Хмельницьким війшли в „братський союз“ з Великоросією. Відтоді московські царі поступенно відбирали всї права у Малоросії, нищили її самоуправу, козацтво, січ, гетьманство. Царі назначили Малоросійську Колеґію виключно із руських офіцирів, малоросійські землї роздавали своїм людям і чиновникам, завели кріпосне право і стали забирати рекрутів у свої полки. Відтоді і пропала малоросійська свобода. Тепер сама Україна не винувата у своїм упадку. Винуваті тут великоруські і еврейські большевики, які ворогів Німців признають своїми товаришами, а союзників Анґлію, Америку і Францію своїми ворогами. У Україні нема вже вдалого козацтва: його знищила Росія. За се в Українців є повно горячого патріотизму і відваги за вітчину. Вони більше не навидять ворогів Німців ніж Великороси. У подільській київській і моґилївській ґуберніях окремі села дали Німцям зоружений спротив, чого не видно в Росії, хоч вона і має більше шансів на самооборону. Ми, Українці, не в більшій небезпеці ніж сама Росія. Ми надїємось на ослаблене Тевтонів на заході і на загальне повстанє проти Німців у цїлій Росії і на Україні. Лише в такій єдности є наша сила. Лише тоді ми знова дістанемо свою свободу. Українці — не труси і не запроданці, якими оказались руські ґенерали підчас русько-японської війни і большевики під теперішну пору. Україна надїєть ся, що до неї вернеть ся ще вільність“ — Тут треба зазначити, що се перший голос оборони з уст державного Українця проти несумлїнних нападів зі сторони московської преси у Злучених Держав.

Злука евангельських церков.

Під сю пору в Колюмбус, Огайо, відбуваєть ся конвенція презбитеріянської церкви, яка видвигнула клич злуки всїх евангельських церков в одну „Церкву Америки“. Основою до злуки мають бути отсї правила віри: 1) Віруємо в Бога, Отця Ісусового; 2) Віримо в історічного Христа яко в Бога Сина і Пана всїх людий; 3) Віримо в Бого-Духа, присутного на кождім місци, і в правду, сказану про Нього в біблії; 4) Віримо в біблійне слово боже; 5) Віримо в царство боже на земли і в християнську церкву, яка є головною аґінцією пропаґанди сього царства: 6) Віримо в політичну, економічну і суспільну демократію, в рівне право для всїх людий до житя, свободи і щастя; 7) Віримо що ідеєю Ісусового царства є особиста безсмертність чоловіка в небі по смерти на земли; 8) Віримо в свободу приватного віруваня чоловіка у всїх повисших справах і у спеціяльні науки.

—o—

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on May 13, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Проект про бунтівництво, який накладає строгі кари за нельояльність, будучи перед парляментом більше ніж рік, вже підписаним віцепрезидентом Маршалом, і президентом низшої палати конґресу Кларком, а тепер передано його до підпису президентови Вілсонови.

—o—

Федеральне робітниче бюро просить правительственних урядників, які вийдуть на ферії, аби вони збули їх, працюючи на фармах.

—o—

Судія Мулькін в Ню Йорку засудив Ґаетана Скаветту на 15 літ тяжкого арешту за се, що вдарив свою жінку в ніс і в ухо. Перед Судією Скаветта (Італієць) оправдував ся тим, що думав, що він має право вдарити жінку.

Майбутний убийник, засуджений на досмертну вязницю, буде увільнений.

Ґубернатор нюйорського стейту оповістив, що Карло Ф. Стілов, засуджений під закидом убийства на досмертну вязницю, буде увільнений, бо слідство спеціяльного прокуратора Юрія Бонда виказало, що він невинуватий у злочині, який йому приписувано. — Карло Стілов працював яко звичайний робітник на фармі Фелпса у Вест Шелби, в повіті Орлінс, нюйорського стейту. Фелпс був богатим чоловіком і був самотний; до помочи в хатній роботі мав слугу Марґарету Волькат. Зі Стіловом, який мав жінку і діти, Фелпс обходив ся дуже суворо, через що Стілов нераз не приходив до роботи. Дня 21. марта 1915 р. в хаті Фелпса лучив ся страшний злочин. Фелпс і його слуга Марґарета лежали обоє неживі на підложі, а коло них лежав револьвер. Злочин викрив Стілов, який зараз повідомив поліцію. Приїхала комісія і ствердила, що тут нема мови про самовбийство; тут мусів хтось поповнити убийство. Підозріне впало таки на Карла Стілова, якому закинено, що він поповнив сей злочин в цїли рабунку. Ніщо не помогли оправданя Стілова; його і ще одного підозрілого, на імя Нелсон Ґрін, потягнули до арешту. Процес вів ся в окружнім суді в Сиракюз. По кількох місяцях розправи Стілова узнано яко виновника подвійного убийства і засуджено на кару смерти через повішенє. Та в кілька днів по виданю вироку, до поліційних властий зголосив ся один хатний покупець („педлєр“) на імя Ервінґ Кінґ і заявив, що він при помочи другого „педлєра“, Кляренса О'Коннела, убив фармера Фелпса. Кінґа і О'Коннела арештовано, а вирок смерти на Стілова цофнено. Однак підчас судової розправи над Кінґом, він заявив, що найменьших зносин, в убийстві Фелпса він не мав; тесаме заявив О'Коннел. Їх вилучено на волю, а Стілова знова засуджено на кару смерти, але 4. грудня 1916 року ґубернатор Вітман замінив її на досмертну вязницю. — Стілов сидів у тюрмі в Сінґ-Сінґ, а слідство над сею справою тягнулось дальше. Ґубернатор назначив спеціяльного прокуратора, який мав заняти ся ґрунтовним розслїдженєм справи убийства фармера Фелпса і його слуги. Від остаточної заяви сього спеціяльного прокуратора була залежна доля Стілова. І по 1½-річнім тайнім і явнім слїдстві, спеціяльний прокуратор Юрій Бонд заявив, що Стілов не є виновником убийства Фелпса у його слуги, через що що в найблизших днях Карло ґубернатор Вітман оповістив, Стілов і Нелсон Ґрін будуть випущені із Сінґ-Сінґ на волю.

За вкрадену любов заплатив 50.000 долярів.

Перед найвисшим судом в Ню Йорку відбула ся розправа проти Філя Ґольдстона, якого богатий купець Луіс Кан оскаржив о виконаний замах на його родинне житє. Кан мав молоду і красну жінку, в якій залюбив ся богатий молодець Філь Ґольдстон. Ґольдстон писав любовні листи до його жінки, чим спонукав красну Розу покинути свого чоловіка, а жити з ним. По часі Роза покинула Ґольдстона і повернула назад до дому свого мужа, який заскаржив Ґольдстона о 50.000 долярів за вкрадену любов своєї жінки. На розправі в суді явились обі інтересовані сторони, а також прекрасна жінка Кана, яка була в ролї сьвідка. По розправі судія Коґален заявив, що Ґольдстон має заплатити Канови жадану суму, 50.000 долярів. — Роза Кан, яка була сьвідком, а рівночасно головною акторкою розправи, говорила судієви, що вона і її чоловік жили щасливо, аж доки на неї не поділали впливи Ґольдстона. „Я не хотїла любити иншого, ані покидати свого мужа і йти за иншим. Але він був так вимовний, він був так чаруючий, він був так приманчивий, він писав такі чудові листи, що я забула про любов до свого мужа, про дім, про всьо, що я мала до посьвяти.“ Один такий „чудовий“ лист, писаний Ґольдстоном до пані Кан, читано в суді. Ґольдстон писав його в дорозі з Шікаґо до Сан Франціско. Він звучить: „Найдорозша! Ти є для мене найдорозшим еством в сьвіті. Коли люди говорять до мене, я не знаю, що вони кажуть, бо думаю про тебе. Я думаю про тебе. Ти, Ти і Ти і Ти — все Ти! Я говорив Тобі про се вже кілька разів, як очами так устами. — Ти належиш до иншого, а я є також звязаний. Се є шалене. Ти є слаба, коли любиш, а се тому, що Ти женщина. Колись Ти будеш моєю перед цїлим сьвітом“. — В иншім листі молодий мілїонер Ґольдстон пише: „Грати з жіночим серцем є небезпечно. Порожна, жартоблива женщина є наче той злодій, що вкрадаєть ся до сьвятині чоловічої душі і краде золотий предмет віри в жіноцтво. Того рода женщини кидають підозріне, що всї женщини є невірні й неправдиві. Вони вбивають ідеали у більшости мущин, без ріжниці, якіб сї ідеали не були.“ При кінци сього листа він пише: „Знищ сей лист, стережи ся. — Я все думав, що — Бог простить тій женщині яка грішить в любови. — Я все був вирозумілий, однак більше женщин тужило за мною ніж я за ними. Мущина, маючи репутацію розбивача сердець, має богато нагоди стрічатись з женщинами. Коли женщина жартує зі мною, то я відчуваю до неї погорду. Я знаю її думки. Се було би гідне пошани, коли би не було так погірдливе. — Мущина, який має найкрасший діямент в сьвіті, не лакомить ся на жемчуги. — Се є лист від безнадійного в любови з женщиною чоловіка. Я думаю, що Тебе вдоволяло би поставити серця мущин на огонь, і стати собі здалека та дивитись на полумінь. — Гроші є моїм проклятєм і руїною. Я ніколи не працював на них. — Коли женщина говорить про причини, задля яких вона любить мущину, то вона не любить його. — Коли-б ми помилили ся і за нашу любов заплатили велику ціну, я і з того буду вдоволений. Нас будуть критикувати за се женщини, які не мають моралї, але які думають, що одна віра є їх спасенєм. Такого рода женщини камінували Христа в його важкій дорозі на місце розпятя“. Луіс Кан, одержавши 50.000 долярів, заявив, що вибираєть ся з Ню Йорку і буде жити десь далеко від знакомих, аби забути ганьбу.

86-лїтний оженив ся з 18-лїтною.

В бруклинськім (Ню Йорк) суді повінчав ся 86-лїтний Джеймс Гарвей Гарт з 18-лїтною Катериною Вольф. Яким чудом се стало ся, ніхто не може зрозуміти, але можна догадувати ся, знаючи, що чоловіком. Катерина є дочкою бідної вдови. Вона і мама заробляли на удержанє себе і меньших дітий. Катерина працювала у фризієра на розі Бродвею і Ґейтс евені в Брукляні, де запізнала ся із своїм теперішним мужом. Старому Гартови припала вона дуже до серця і він почав залицяти ся до неї. З почату як каже її старша, замужна сестра — Катерина не хотїла і говорити до старого, але змінила свій погляд, коли 86-лїтний „молодий“ купив їй за 750 долярів перстень і обіцяв в день їх весіля дати їй дарунок за 50.000 долярів. Гарт торгував жемчугами (дорогоцінностями) і тому три роки усунув ся від торговельного житя. Тепер він має кільканайцять тисяч долярів готівки, кілька власних домів і реальностий. Весь свій маєток він записав своїй молоденькій жінці, з якою збираєть ся виїхати тепер до Японії на медовий місяць.

—o—

Корабельні страти Швеції.

Протягом війни на дно моря пійшло 176 шведських коарблїв загальної містоти 175.000 тон. По найбільшій части їх потопили німецкі підводні лодки. З того великого числа потоплених кораблїв, 121 було пароходів. Минувший рік був найстрашнійший для шведської торговельної фльоти. Найбільшим затопленим кораблем був „Фрідлянд“; мав 5.000 тон містоти. З кораблями на дно моря пійшло 224 шведських моряків.

КАНАДІЙСЬКІ ВІСТИ.

Новий будинок для Інституту.

Український Інститут ім. Петра Могили купив великий „Емпрес“ готель в Саскатуні, Саскачеван, на Українську Могилянську Академію. Новий будинок інституту є мурований з цегли, має два поверхи і помістить около 150 учеників. Будинок куплено за 32.000 долярів, з чого 6.000 заплачено при купні.

Українська Фармерська Торговля розвиваєть ся.

В пятницю (10. мая б. р.) у Мондер, Альберта, отвираєть ся перший склеп Української Фармерської Торговлї. В понеділок (1. липня б. р.) другий склеп отвираєть ся у Веґревіл. Торговля має доси на складі товарів до розпорядимости за 30.000 долярів.

З Канади посилають листи до Галичини.

Канадійське міністерство почт повідомляє, що листи до ворожих країв можна посилати через фірму Thos Cook & Son, 530 St. Catherine Str. W., Montreal, Que. На оплату листа посилаєть ся одну 5-центову канадійську марку і один 30-центовий „постал нот“. В листах можна обговорювати лише справи чисто родинні.

Нова українська часопись.

У Вінніпеґу почала виходити нова часопись „Рільник“, присьвячена спеціяльно рільничим і господарським справам канадійських Українців. Передплата виносить $1 річно. Адреса: „Rilnyk“, 507 Union Trust Bldg., Winnipeg, Manitoba.

В суботу (27. цьвітня б. р.) у міськім шпитали в Едмонтоні помер український ґірник („майнер“) Андрій Димосюк. Димосюк числив 33 роки житя і був жонатий. Працював у копальни угля в Кардіф, Альберта, де звичайно працює богато українських робітників. Згаданої суботи, вже коли мав незабаром вийти з копальні, він викрутив в угляній стіні дві діри, заложив набої і підпалив оба нараз. Нещастє хотіло, що один набій вибух скорше від другого, а Димосюк, думаючи, що оба набої вистрілили, пійшов зараз розганяти дим і братись до роботи. Тимчасом вибух другий набій і так кинув Димосюком до угля, що житя його не можна вже було вратувати.

В Канаді війшов в житє новий закон про працю, який каже, що кождий мущина від 16 до 60 року житя мусить працювати при якійсь корисній роботі. Сей закон є великим лихом для неробів. От приміром Іван Стецюк в Едмонтоні мусів заплатити 75 долярів гривни за се, що через два місяці збивав едмонтонські тротоари, не стараючись дістати роботи.

Стефан Данкович і М. Гуменюк в Едмонтоні поплатили по 25 долярів гривни і судові кошти за се, що не реґістрували ся.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on May 13, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Урядово оповіщено, що від 27. цьвітня 1918 року в Канаді не вільно читати ані мати отсї американські видавництва: „Ді Бетл оф Армаджедон“ і соціялістичний журнал „Ді Клес Строґл“.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on May 13, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

В Канаді знижено військовий вік з 20 на 19 літ.